

Adolescenți

Revista Liceului de Informatică Suceava
Nr. 3, iunie 1999

Speranțe și visuri

Fiecare adolescent visează. Aspiră să-și îplinească idealurile. Dar de la simplul vis, în care iluziile se împletesc într-un joc de lumini și umbre dându-ne senzația de extaz, la realitatea care, de cele mai multe ori nu ne oferă decât dezamăgiri, nu este decât un pas... Cineva a spus că a visa înseamnă a trăi. Dar a trăi nu înseamnă a visa! A trăi înseamnă realitatea pe care ne-o construim prin proiecția visurilor noastre...

Ne privim în oglinda vieții și... ce vedem? Adolescenți dornici să-și dovedească capacitățile lor intelectuale și afective. Și aceiași adolescenți ascund o altă parte a sufletului lor, pe care numai speranța o mai poate salva. Sau poate alți oameni... Alți oameni care văd și ei, cu disperare, aceeași crudă realitate, o societate care nu ne oferă decât opusul celor visate, care ne taie aripile și ne oprește zborul încrederii în ce avem mai bun. O societate în care totul se rezumă la materialitate și acerba luptă pentru putere. Devenim simpli spectatori ai iluziilor noastre spulberate.

Cu ce rămânem? Cu eterna nostalgie după visele pierdute și cu speranța că, poate, unul se va realiza.

Cine ne poate salva? Doar noi înșine, doar speranța... Speranța că ar putea exista o lume în care banii nu pot cumpăra totul, mai ales sentimentele, o lume în care talentele să fie apreciate și fiecare individ să-și poată pune în valoare calitățile, să-și

poată împlini idealurile. O lume fără conflicte, fără crime, fără ură, în care să domine dragostea...

Noi putem construi o astfel de societate. Putem deschide porțile fericirii pentru a nu mai fi simpli spectatori, ci împlinitori de vise.

Eliza Paicu, a XI-a G

Suflet sfâșiat

*Suflet de dureri sfâșiat
Lacrimi pe tristul vieții mormânt,
Trandafir de-o rebelă unghie însângerat,
Suflet de piatră sau dulce cânt.*

*Iubire-usetată, plină de dureri
Speranțe și visuri - spulberate
În praful de amintiri...
Nopti și săruturi... furate.*

Cătălin Lupu, absolvent

Iubire pierdută

*Sunt un străin în noapte
O noapte-a iubirii - departe.
Nimic nu mi-e cunoscut
Doar muzica iubirii pot s-o ascult.*

*Te caut printre miile de oameni. Unde ești?
Rătăcesc în noaptea tot mai pustie
Și sufletul meu chinul îl știe
Când se întreabă: Oare mă iubești?*

*Rememorez clipele împreună petrecute,
Îmi vine să plâng de acele vremi trecute.
Reveni-vei vreodată în viața-mi fără rost
Pentru-a mai fi ce-a fost?...*

Cătălin Lupu, absolvent

Regăsire

*Cad în interioru-mi
Pentru a mă regăsi pe mine
Cel ce-odat'-am fost.
Timpul fără mine este fără rost
Dar mă voi regăsi în tine.*

*Fără tine mă simt atât de mic
Încât Universul putea-mă-va ucide din nimic.
Te caut în mine, mă caut în tine
O rază de speranță și soare
Îmi curge prin vine.*

Cătălin Lupu, absolvent

Rătăcire

*Valuri mă sorb spre abisuri
Înot către mal dar...
Furtuna întunecă tot orizontul.
Nori negri se adună,
Devin o epavă
Purtată la nesfârșit.*

Cornelia Gavril, a XI-a H

Gânduri

*În miez de noapte
Săruturi și șoapte de dor.*

*Lună de-argint,
Solitar privitor din infinit.*

*Adânci, gândurile mele,
Triste tăceri nebele.*

*Aripi către soare,
Vise despre deșarte iubiri
Trecătoare.*

Cornelia Gavril, a XI-a F

Clipa ce-mi precede moartea

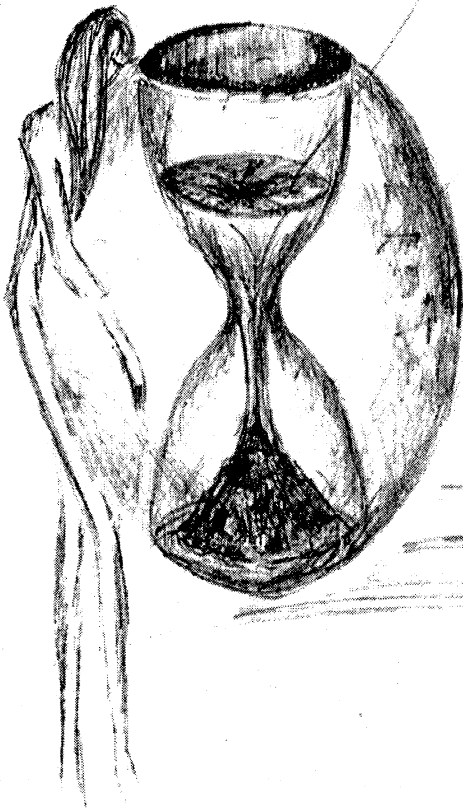
*Pumnii strânși la tâmpile
Îmi sprijină gândurile negre
Și o nebună melodie
Răsună în nopțile mele.*

*În jur - lumânări
Aprinse-u noapte.
În vestmânt alb
Mă pregătesc de moarte.*

Cornelia Gavril, a XI-a F

Tu... și timpul

Clipele curg în clepsidra timpului
 Încet, fără grabă, fir cu fir.
 Gândurile trec prin fața ochilor,
 Se fixează pe retină.
 Apoi se opresc pentru o clipă în suflet,
 pentru o clipă, atât de scurtă ca și
 căderea unui fir de nisip
 în clepsidra Timpului.

Anca Cervinschi, a XI-a C

Stâncile

Adeseori din munte
 Se rup bucăți de stânci
 Și cad sărind în hăul
 Prăpastiei adânci

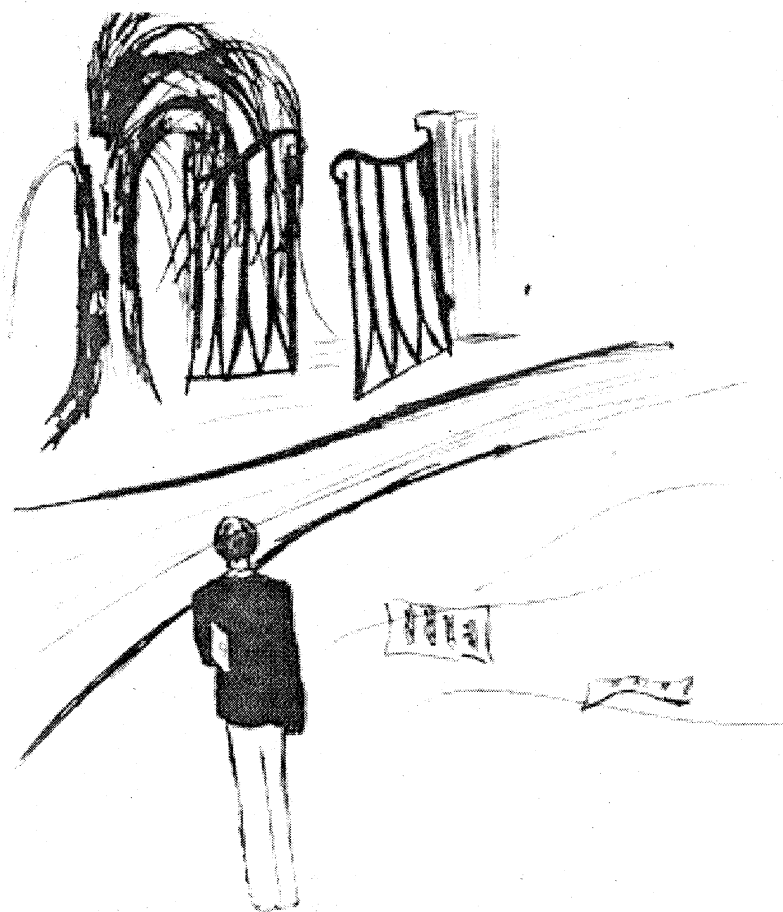
În drumul lor la vale
 Și alte stânci desprind
 Ducându-le în golul
 Prăpastiei adânci.

Asemenea și omul
 Pierzându-și rostul său,
 De multe ori atrage
 Pe alții către rău.

Viorel Moisiuc, a X-a F

Real și fantastic - sacru și profan

Atât nuvela “La țigănci” a lui Mircea Eliade cât și povestirea “Lostrîța” a lui Vasile Voiculescu aparțin genului fantastic.

În nuvelă planul real și cel fantastic se întrepătrund iar trecerea dintr-un plan în celălalt devine insesizabilă. Nuvela își dezvoltă planurile abia către final, mai exact, după plecarea de la țigănci, când Gavrilescu are primele sale nedumeriri. Planul realului cotidian figurat clar în primul episod sugerează în subtext prezența celui de-al doilea plan, al irealului. Amândouă se sprijină unul pe altul, se interferează, ajungând în final la identificare.

În povestire suntem introduși de la început într-o atmosferă fabuloasă, scriitorul folosind formulele de narare specifice basmului, prin care ni se atrage atenția că vom fi martorii unor întâmplări ieșite din sfera realului. Și aici întâmplările se mențin într-o

stare de ambiguitate: în plan real lostrîța este pește, iar în plan ireal este o fată.

Titlurile celor două opere sunt semnificative: destinul lui Gavrilescu se va schimba după intrarea la țigănci, iar a lui Aliman după cunoașterea lostrîței.

Personajele principale din ambele opere sunt persoane obișnuite: în “La țigănci”, Gavrilescu este un modest profesor de pian, iar în “Lostrîța”, Aliman este un țăran pescar.

Locul de “la țigănci” este prezentat prin ochii altor personaje: acestea spun că țigăncile sunt stabilite acolo de foarte mult timp. Gavrilescu este atras de grădina lor, de răcoarea pe care o dau nucii bătrâni din grădină: “Sunt nuci bătrâni de cel puțin cincizeci de ani, începu el. De aceea e atâta umbră.” Despre țigănci se vorbește mult, dar nimeni nu le cunoaște: “...nu s-a întâmplat o singură dată să nu aud vorbindu-se de ele, de țigănci. Le cunoaște cineva? Mă întreb: de unde au venit?”

La fel și în povestire lostrîța este prezentată de autor așa acum apare în credințele populare: oamenii văd în ea o forță malefică, care a făcut multe victime: “Lostrîța vrăjită a ademenit multă lume. Pescari iscusiți i-au întins mrejele, dar au căzut ei în mrejele fermecătoare ca să se ducă pentru totdeauna la fund.” Aliman nu crede în poveștile despre lostrîța, este atras de frumusețea ei și dorește cu orice chip s-o prindă: “Numai Aliman, singurul, îi rămăsese credincios. Mereu îi întindea cârlige cu tot soiul de nade gustoase, mai ales păstrăvi vii, și nu pierduse nădejdea că odată și odată o să-i cază în

mâini. El nu credea în basmele bune pentru copii. Râdea când i se povestea de știmate schimbate în loștrițe, ori de naiba prefăcut în pește.”

Gavrilescu intră la țigănci doar pentru a scăpa de arșița de afară. Aliman vrea să prindă loștrița doar pentru a se împlini ca vânător. Totuși viața personajelor se schimbă după acest moment: a lui Gavrilescu după ce intră la țigănci, iar a lui Aliman după ce reușește să prindă pentru un moment loștrița. Putem spune că starea lui Gavrilescu dinainte de a intra la țigănci este asemănătoare stării lui Aliman după ce simte că a pierdut loștrița. Ambele personaje parcă sunt cuprinse de o boală: Gavrilescu simte o căldură enormă, respiră greu, simte că-și pierde memoria: “E teribil de cald! spuse el deodată. Nu s-au mai pomenit așa călduri din 1905!...”. Traversă cu greutate strada ca să aștepte tramvaiul spre direcția opusă: “Gavrilescule, șopti, atenție! Că parcă-parcă ai începe să îmbătrânești. Te ramolești, îți pierzi memoria.” Aliman suferă de dorul loștriței, nu mai merge cu fetele și flăcăii la șezători, este posomorât, reînvie parcă la gândul că loștrița ar putea reveni, ascultă lacom toate poveștile despre loștriță: “Flăcăul de atâta zbucium și alergătură, se topea. S-ar fi zis de ciudă, dacă nu de dor”. “Aliman a tânjit, aproape a bolit tot timpul. Numai la gândul loștriței mai învia.”

Gavrilescu trebuie să ghicească fata și, deoarece nu o ghicește, va rătăci prin labirint. Această rătăcire prin labirint este asemenea căutării neîncetate a loștriței de către Aliman după ce o scapă.

În nuvelă elementul de legătură între cele două lumi, cea reală și cea fantastică, este baba. În poveste, intervenția vrăciului care-i dă o loștriță lucrată în lemn în schimbul credinței sale împinge povestea într-o zonă halucinantă, magică, legătura cu realul fiind estompată.

Din momentul în care Gavrilescu intră la țigănci, iar Aliman salvează fata din râu, timpul pare a se opri pentru cei doi. Când Gavrilescu vine la țigănci, este întâmpinat de o fată care îl aștepta “parcă ascunsă de mult, pândindu-l”; Aliman se pregătea să intre în apă dar pluta “se smulse din fierbătoare și veni cât ai clipi țintă la mal, sub picioarele lui.” Oamenii observă că fata este stranie, numai Aliman nu observă. Scoasă din vârtoare ea “nu înghițise deloc apă. A zâmbit izbăvitorului ei, s-a uitat speriată la lumea adunată și a cerut de mâncare”. Oamenii observă că hainele se usucă repede pe ea, ca și cum nu ar fi fost udă niciodată, că are părul despletit pe umeri ca niște “șuvoaie plăvițe răsfirate pe o stană albă”, că are ochi de chihlimbar și dinți ascuțiți ca la fiare.

Gavrilescu este nedumerit de trecerea timpului după plecarea de la țigănci, când află că trecuseră 12 ani. După ce fata este luată de mama ei Aliman începe să o caute și astfel află că au trecut mulți ani de când Bistriceanca și fata ei au fost alungate. O singură persoană îi povestește lui Gavrilescu ce s-a întâmplat după dispariția lui. La fel, de Bistriceancă și de fata ei își amintește doar un moșneag care era copil când ele au fost alungate din sat.

După dispariția fetei, Aliman se va căsători cu o fată din sat, dar nu din dragoste, așa cum și Gavrilescu se căsătorise cu Elsa, deși o iubise pe Hildegard.

Finalul ambelor opere este senin, deschis, cititorul putând da o interpretare.

Atât în finalul nuvelei cât și în finalul poveștii, personajele principale sunt cuprinse de o imensă bucurie. Atât Gavrilescu cât și Aliman au murit, dar prin întâlnirea cu ființa iubită înțelegem că s-au împlinit în dragoste. Ca și Gavrilescu, pentru Aliman trecerea dincolo este o împlinire, de aici chiotul de bucurie.

Finalul liric este specific prozei lui Eliade. Proza lui Mircea Eliade își are originalitatea în seninătatea ei, în absența tragicului, a catastrofei finale. Fantasticul lui Eliade este o revanșă a vieții și frumuseții. N-a devenit niciodată tragic, sumbru, și-a păstrat puritatea lirică de alternativă mai bună, mai frumoasă a realului.

Glasul povestitorului din epilog complică discursul povestirii sugerând neputința de a explica în chip rațional iraționalul. Se sugerează existența unei povești în povestire și realitatea însăși este pusă sub semnul imaginarului.

Între vis și realitate

Întemeietor al limbajului poetic românesc, Mihai Eminescu este un deschizător de drumuri în proza fantastică românească.

“Sărmanul Dionis”, nuvelă fantastică și filosofică pe tema metempsihozei, prezintă inițierea lui Dionis în tainele mari și ultime ale Universului, eșuată prin cutezanța luciferică de a se indentifica cu Dumnezeu. Ambiguitatea celor două planuri în care este structurată opera: cel al tânărului Dionis, din prezent, și cel al călugărului Dan, din trecut, relativizează timpul acțiunii și deschide drum fantasticului.

Nuvela începe cu un prolog cu caracter speculativ - filosofic ce deschide planul lui Dionis. În expozițiunea acestui plan ne este prezentat Dionis, un tânăr de optsprezece ani, orfan de ambii părinți. Tatăl său murise într-un spital de alienați iar mama l-a crescut pe fiul nelegitim din lucrul mâinilor sale, dar a murit de timpuriu. Singura amintire a lui Dionis de la tatăl său este un portret de pe vremea când avea cam aceeași vârstă cu fiul, în care Dionis se recunoaște pe sine.

Intriga o constituie dorința eroului romantic de cunoaștere, interesul tânărului pentru lucruri mistice, subtilități metafizice. Nemulțumit de condiția dată, eroul romantic vrea să evadeze din realitatea neconvenabilă în alte timpuri și spații. Dionis este un inadaptat social predispus sufletește spre visare. Pentru că speculațiile filosofice nu îi sunt suficiente, apelează la cartea de astrologie împrumutată de la Riven. În camera sărăcăcioasă el încearcă să descifreze manuscrisul de zodii scris în caractere slave, la lumina unui capăt de lumânare. Lumânarea se stinge și el continuă lectura la lumina lunii, sperând că va găsi semnul ce-l poate transpune în alte timpuri și alte spații. La fereastra casei de alături el aude un suav glas de copilă. Tremurând în noapte, el închide ochii și se imaginează într-un pustiu, în timp ce un înger alb cântă pe un nor de argint, în înaltul cerului. Când se trezi din visul său, Dionis vede lumina stinsă în salonul unde cântase fata.

Eminescu introduce ideea că drumul spre absolut este facilitat de împlinirea prin iubire. Dionis privește iar la păienjenișul de linii din carte gândindu-se cu nostalgie la vechile domnii, la divanul de oameni bătrâni, la domnii în haine de aur și samur. Observă că păienjenișul începe să crească, să se lărgească și o voce întrebă unde să se oprească, iar Dionis șoptește numele lui Alexandru cel Bun.

Eminescu realizează astfel trecerea din planul lui Dionis în planul lui Dan într-un mod subtil, păstrând ambiguitatea. Cele două planuri au amândouă momente ale acțiunii. Trecerea dintr-un plan în altul se face prin intermediul motivului romantic al evadării în trecut.

În expozițiunea noului plan narativ este prezentat călugărul Dan. Cu manuscrisul astrologic în mână, spre uimirea lui, toate i se par acestuia cunoscute. Se gândește că, din cauza cărții a visat că a trăit în viitor și se bucură că a avut parte de o asemenea experiență, mulțumindu-i în gând meșterului Ruben. Pornește spre târgul Iașilor care se vede în zare, îndreptându-se spre casa magistrului său. Îi povestește acestuia extraordinara experiență trăită și îl roagă să îi dezvăluie taina transmigrării sufletului în timp și spațiu. Ruben îi spune că omul este un șir de indivizi care au trăit sau vor trăi prin el, și care se află în umbra sa, el putând să schimbe locul cu un individ din șir, căpătând astfel conștiința eternității (motivul omului veșnic – archaeus).

Intriga planului lui Dan o constituie dorința acestuia de cunoaștere a absolutului, de evadare în timp și spațiu. Dacălul îi explică singurului său ucenic că taina înțelegerii misterelor din carte astrologică o va afla doar dând câte șapte file odată și îl îndeamnă să-și continue experiența cunoașterii pentru a dezlega misterul.

După plecarea lui Dan, Ruben își schimbă deodată înfățișarea, transformându-se în diavol și râzând își zise că a mai nimicit un suflet (ca un alt Mefisto). Călugărul Dan, ajuns în chilioara lui

modestă, se gândește întâi la Maria, iubita sa, apoi, luând cartea astrologică a lui Zoroastru, începu să întoarcă câte șapte pagini odată, urmând sfatul lui Ruben. Spre surprinderea lui, simte cum umbra i se desprinde de corp și începe să-i vorbească. El își schimbă condiția cu umbra, aceasta luându-i locul, iar el dobândește conștiința eternității (motivul romantic al umbrei). Despărțit de umbra sa, cu o nouă putere, se îndreaptă spre casa iubitei, pe care o îndeamnă să-și lepede umbra și să-l însoțească printre stele, pentru ca iubirea lor să dăinuie veșnic. Ea lasă umbra în locul ei și, în brațele lui Dan, ajuns pe lună. Apoi el se întoarce pe Pământ și urmărește de pe un nor viața oamenilor. Se miră cât de mici și neînsemnați sunt până și cei mai vestiți și măreți împărați, dar mai ales se cutremură la vederea atâtor crime câte s-au putut comite pe "atomul" acela atât de mic în comparație cu Universul. Întrebându-se cum de nu plesește Pământul de ura ce-l cuprinde, el îl micșorează până la mărimea unui mărgăritar, pe care îl agață în salba iubitei lui. Intervine aici un alt motiv romantic, cel al evadării în alte spații.

Dan, prin puterea minții sale, transformă luna într-un spațiu edenic pentru iubita sa, Maria. Disponând de o capacitate mentală deosebită, el creează un spațiu mirific doar prin puterea imaginației. În acest loc de vis, cei doi iubiți trăiau în deplină bucurie și armonie, simbolizând armonia cuplului edenic, motiv romantic.

Doar un singur lucru umbrește bucuria lui Dan. Cei doi au același vis în fiecare seară. Adormind, apar în rai, printre îngeri. Se văd într-un decor de stele, galerii din marmură și oglinzi. Totul le este permis, parcă îngerii le îndeplinesc orice dorință, doar o ușă nu o pot deschide. Ușa are un triunghi de foc cu un ochi și un proverb scris într-o limbă arabă. În zadar încearcă Dan să dezlege proverbul, căutând chiar și în cartea lui Zoroastru, dar nu reușește. Unii îngeri, văzând strădania lui, îl îndeamnă să renunțe. Lui Dan i se pare că îi este de ajuns să gândească, că îngerii îi și împlinesc dorința.

Punctul culminant al planului lui Dan este momentul în care, crezând că totul se îndeplinește conform dorinței sale, crede că, poate, fără să știe, el însuși este Dumnezeu. Dar nu apucă să sfârșească vorba, căci toate se destramă într-un sunet asurzitor, toate bolțile și galeriile se despică, iar Dan, despărțit de Maria, de la gâtul căreia a smuls Pământul transformat în mărgăritar, cade în întuneric. Pământul începe să crească în dimensiune, în timp ce Dan alunecă spre el. Este pedepsit pentru cutezanța sa de a se identifica cu creatorul (motivul romantic al îngerului căzut, al lui Satanail devenit Satana).

Eminescu trece direct, fără nici o introducere, la planul lui Dionis, sporind ambiguitatea. În noul plan narativ Dionis este în grădina de sub camera sa. Întrebându-se dacă totul fusese un vis sau o amintire din altă viață, Dionis își aduce aminte de fata de alături și îi trimite o scrisoare de dragoste urmărindu-i reacția de la fereastră. Văzând-o pe fată cum duce scrisoarea la inimă, Dionis leșină (punct culminant în acest plan narativ). Alarmată, fata își trimite tatăl să vadă ce s-a întâmplat. Acesta recunoaște în Dionis pe moștenitorul pierdut al unei mari averi.

Planul narativ se schimbă din nou. Dionis, fiind în delir, trece în conștiința lui Dan și se întoarce în oraș la chilia lui. În deznodământul planului lui Dan, acesta, cu ajutorul cărții lui Zoroastru, trece din nou în propria ființă, umbra luându-și locul pe perete. În timpul delirului Dan - Dionis se ceartă cu însoțitorul tatălui fetei, anticarul Riven-Ruben. Dionis se trezește din delir după mai multe zile și descoperă lângă el pe fata din casa de alături care venise să-l îngrijească, travestită în băiat (alt motiv romantic).

În deznodământul planului lui Dionis, acesta, peste câțiva ani, căsătorit cu Maria, își amintește de momentul când s-a trezit din delir cu iubita sa alături.

Deși finalul nuvelei creează impresia că planul lui Dionis este cel real, iar cel al lui Dan este de vis, în epilog Eminescu nu reduce deloc ambiguitatea, întrebându-se care dintre cei doi este omul adevărat al acestor întâmplări.

Nuvelă fantastică ce prezintă fapte ieșite din comun, nu este scrisă în stilul tradițional, obiectiv. Eminescu se află totuși într-o poziție demiurgică, el stabilește întregul destin al personajelor, având o atitudine ironică, specifică romanticilor.

William Butler Yeats

The Irish poet and dramatist William Butler Yeats (1865 - 1939) was the leader of the Irish Literary Renaissance during the early 20th century. Yeats's early lyrical poetry and drama drew inspiration from Irish legend and occult learning, but his later writing became increasingly engaged with his own time.

Yeats was born in Dublin on June 13, 1865, the son of the noted Irish painter John Butler Yeats. He was schooled in London

In 1889 he fell in love with Maud Gonne and published *The Wanderings of Oisín*. Yeats's lifework was an attempt to "hammer into unity" these evolving areas of his experience.

Yeats received the Nobel Prize for Literature in 1923. He died in Roquebrune, France, on January 28, 1939, and in 1948 his body was taken to Sligo, Ireland, so that he could be laid to rest in the place where he had spent so much of his childhood.

The willed coincidence between life and work guarantees Yeats's stature as the greatest modern poet in the English language. His life is a spectacular series of revisions and "re-makings" of the self. Its accidents he repeatedly translated into the permanences of art, his own history into myth. At 19 years of age, "he lived, breathed, ate, drank and slept poetry". In his last letter he wrote, "Man can embody truth but he cannot know it... You can refute Hegel, but not the Saint or the Song of Sixpence." Sanctity and poetry were the embodiments of truth. Yeats successfully staked his life on the second: his poetry embodies the truth of his life. As if to carry this truth beyond the grave, the words on his tombstone are the last words in his *Collected Poems*: "*Cast a cold eye / On life, on death. / Horseman, pass by!*"

and Dublin, where he studied painting, and took his holidays in County Sligo, which inspired his enthusiasm for Irish tradition. He also pursued a parallel interest in subjects as Hinduism, theosophy and occultism. His interest in the occult led him to found (1885) the Dublin Hermetic Society and to join (1887) the London Lodge of Theosophists. His 1885 meeting with the nationalist John O'Leary prompted his discovery of Ireland as a literary subject and his commitment to the cause of Irish national identity.

When you are old

William Butler Yeats

When you are old and grey, and full of sleep,
And nodding by the fire, take down this book.
And slowly read, and dream of the soft look
Your eyes had once, and of their shadows deep;

How many loved your moments of glad grace,
And loved your beauty with love false or true,
But one man loved the pilgrim soul in you,
And loved the sorrows of your changing face;

And bending down beside the glowing bars,
Murmur, a little sadly, how Love fled
And paced upon the mountains overhead
And hid his face amid a crowd of stars.

Când ești bătrân, cărunț și somnoros,
Și moțâi lângă foc, această carte ia-o.
Citește-o-ncet, visând la acea suavă privire
Ce qchii tăi odată au avut și la adâncă lor umbrire.

Mulți au iubit a tale clipe de grație divină
Și-al tău farmec l-au iubit, fals sau cu o dragoste deplină.
Doar unul singur a iubit sufletul tău rătăcitor
Și tristețea de pe al tău chip schimbător.

Și-n genunchind lângă căminul luminat,
Murmuri, un pic nostalgic, că dragostea s-a spulberat,
Că a pășit spre munți, în depărtări rebele
Și s-a ascuns în mijlocul unei mulțimi de stele.

Eliza Paicu, a XI-a G

CN TOWER - THE WORLD'S TALLEST BUILDING

CN Tower is situated in Toronto, the capital of Ontario Province - Canada, the country of maple leaf.

Why build a tower in the first place?

Originally, it was only going to be an antenna. Because of the poor quality television people were experiencing in the early 70's it became clear that what they needed was an antenna that would not only be taller than any building in the city, but one that would be taller than anything that would probably ever be built.

Is the CN Tower the tallest building in the world?

Yes, it is recognized by the Guinness Book of World Records as the World's Tallest Building and Free-Standing Structure. In 1995, the CN Tower was classified as one of the Seven Wonders of the Modern World by the American Society of Civil Engineers.

How tall is the Tower?

The CN Tower is 553,33 m (1815 ft, 5 inches) tall or the equivalent of 5 ½ football fields stacked end-to-end.

Who owns the CN Tower?

The CN Tower cannot be sold and is currently leased for 40 years, with possible extension for 30 years, to TrizecHahn Corporation, one of North America's largest real estate companies.

How long did it take to build the Tower?

It took approximately 40 months to complete the CN Tower. Construction started on February 6, 1973 and wrapped up in June of 1976.

Is the Glass Floor safe?

The Glass Floor has been specifically designed for the CN Tower. It is 256 square feet of solid glass that is five times stronger than the required weight bearing standard for commercial floors. It could actually withstand the weight of 14 large hippos.

How many elevators are there in the CN Tower?

There are now 6 glass-fronted, high-speed elevators with a maximum capacity of 18 persons each. They travel at a rate of 22 km/hour. It takes only 58 seconds to reach to Look Out Level at 346 m.

How many people visit the CN Tower each year?

Each year, almost 2 million people take advantage of visit to the Tower.

The Tower, according to Guinness:

- World's highest public observation gallery - Sky Pod at 447 m
- World's highest bar - Horizons Café at 346 m
- World's longest metal staircase - 2 579 steps
- World's highest glass floor - 342 m
- World's highest and largest revolving restaurant - 351 m
- World's highest 'wine cellar' - 351 m

The Competition:

Here are the next 10 highest buildings in the world:

1. Ostankino Tower - Moscow (540 m)	6. Tokyo Tower - Tokyo (333 m)
2. Sears Tower - Chicago (520 m)	7. Eiffel Tower - Paris (320 m)
3. Empire State Building - New York (443,18 m)	8. Sydney Tower - Sydney (304 m)
4. World Trade Center - New York (411,48 m)	9. Olympic Tower - Munich (290 m)
5. Tashkent Tower - Uzbekistan (375 m)	10. Collserola Tower - Barcelona (288 m)

Eliza Paicu, a XI-a G

WESTMINSTER ABBEY

One of the finest examples of Early English Gothic architecture founded by Edward the Confessor in 1065 on the site of a church which had been built 500 years earlier. "The Abbey", as it is affectionately known to English, but more properly the Collegiate Church of St. Peter in Westminster, was mostly built in the thirteenth century during the reign of Henry III.

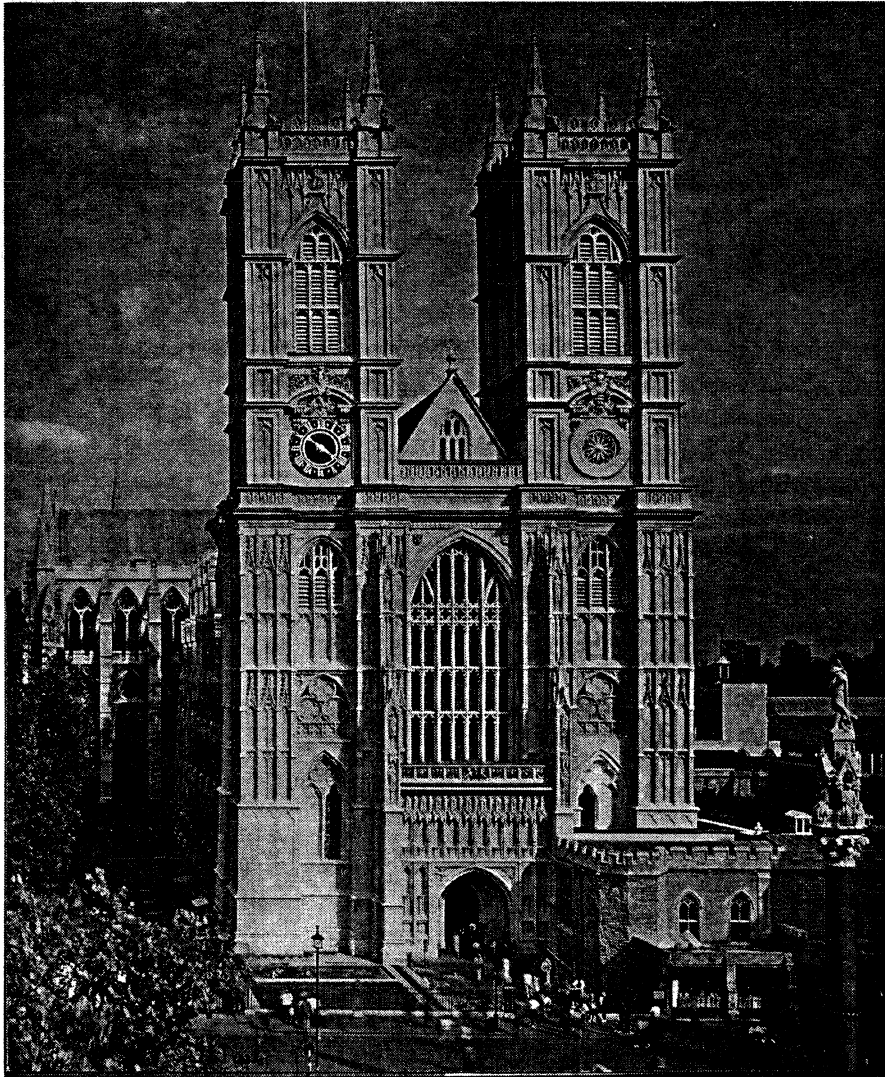
Entering by the west door the gaze is directed upwards to the vaulted ceiling, then along the great nave lit by aisle and clerestory windows above. Despite the advice often given to ignore the clutter of memorials, these testimonials to the great dead are the very stuff of which history is made. This is where English monarchs have been crowned for over 600 years and many of them subsequently buried, their magnificent tombs surrounded by a proliferation of commoners – prime ministers, artists, physicians, poets, actors, authors, soldiers and sailors, politicians. Holding pride of place is the tomb of the Unknown Warrior, just inside the west door, commemorating the nation's dead of all ranks and Services, nearly a million who perished in the First World War.

Among the famous persons buried or commemorated here are Queen Elizabeth I; the tragic Mary, Queen of Scots, beheaded in 1587 by order of her cousin and reburied in the Abbey 25 years later by command of her son, King James I; King George II (the last sovereign to be buried in the Abbey); *Soldiers*: Field Marshall Allenby, general Gordon, Lord Baden - Powell; *Scientists*: Sir Isaac Newton, Darwin; *Writers*: Thackeray, Ruskin, Goldsmith, Burns, Wordsworth, Browning, Milton, Chaucer, Ben Jonson, Samuel Johnson, Dickens, Shakespeare; *Musicians*: Handel, Purcell; *Statesmen*: Disraeli, Chamberlain, Gladstone, Palmerston. Fox, Pitt; *Actors*: Irving, Garrick; *Painter*: Kneller, and many, many others.

The Abbey's founder is buried in the Chapel of Edward the Confessor where his timeworn tomb was hundreds of years a place of pilgrimage. The tomb's outer covering of gold and precious stones was stripped during the Reformation, as was the original silver head from the nearby effigy of Henry V.

The Chapel also contains the tombs of Henry VIII, Edward I and his wife Eleanor of Castile, Edward III, Richard II (his portrait, the earliest contemporary painting of an English King, hangs in the nave by the west door), Philippa of Hainault and Anne of Bohemia.

Visitors would also be well advised to see the Museum and the adjacent Chapel of the Pyx, which in ancient times was used as the Royal Treasury. Here was kept the Pyx, a box containing standard coins of the realm against which current gold and silver coins were tested each year for weight and purity of metal.

prof. Florin Tecuceanu

TEST

Dacă răspundeți corect la fiecare din cele 50 de chestiuni cu caracter economic de mai jos în 30 de minute puteți obține 100 de puncte (fiecare chestiune fiind notată cu 2 puncte).

A. Notați cu DA cazurile în care mărimile sunt direct proporționale și cu NU celelalte cazuri

1. masa monetară și prețuri	6. rata dobânzii și cererea de bani
2. SN și SR	7. rata dobânzii și oferta de credite
3. prețuri și SN	8. preț și cantitatea cerută
4. prețuri și puterea de cumpărare a banilor	9. preț și profit
5. puterea de cumpărare a banilor și SR	10. W și timp de muncă

B. Completați cu CREȘTE sau SCADE. Ex. Profitul nu crește când costul ... R: crește

11. rata dobânzii nu crește când cererea de credite...	15. vânzătorul de acțiuni nu câștigă când cursul acțiunilor...
12. rata dobânzii nu scade când cererea de credite...	16. investiția nu este rentabilă când rata dobânzii ... mai mult decât rata profitului
13. puterea de cumpărare a banilor nu .. când prețurile scad	17. când W muncii nu ... venitul național crește
14. puterea de cumpărare a banilor nu .. când prețurile cresc	

C. Precizați cei doi indicatori între care trebuie făcute raportul sau diferența. Ex. CV este CT-CF, CFM este CF/Q

18. profit	23. rata rentabilității
19. câștig bancar	24. rata șomajului
20. PIB	25. rata dobânzii
21. PIN	26. W mg a muncii
22. profit bancar	27. Rms

D. Răspundeți cu DA sau NU

28. balanța comercială este inclusă în balanța de plăți	33. venitul este inclus în cheltuielile de consum
29. prețul unui bun este inclus în costul său	34. consumul intermediar este inclus în PGB
30. profitul este inclus în încasările firmei	35. costurile materiale sunt incluse în costurile cu materiale
31. populația aptă de muncă este inclusă în populația ocupată	36. amortizarea este inclusă în costurile materiale
32. șomerii sunt incluși în populația aptă de muncă	

E. Completați cu CREȘTE sau SCADE

37. profitul crește când prețul ...	40. eficiența economică crește când costul ..
38. cererea de muncă .. când salariul crește	41. profitul scade când viteza de rotație a capitalului...
39. prețul scade când cererea ...	

F. Cea mai importantă sau cel mai important. Ex. problemă a bursei, R: stabilirea cursului acțiunilor

42. agent economic de pe piața financiară primară	45. destinație a profitului
43. factor al cursului titlurilor de valoare	46. deosebire dintre piața cu concurență perfectă și piața monopolistică
44. cauză a inflației	

G. Principalul sau principala Ex. resursă financiară a statului, R: impozite și taxe

47. problemă a omenirii	49. componentă a pieței mondiale
48. factor de care depinde cursul titlurilor fiduciare	50. măsură antiinflaționistă

prof. Gabriel Hacman

Asupra unor relații de comutativitate

Scopul acestei note matematice este generalizarea problemelor 23735 și 23972 din Gazeta Matematică și aplicarea rezultatelor obținute la rezolvarea altor probleme.

În particular, se regăsesc relațiile din grupurile diedrale.

Lema. Fie $(S, \cdot)$ semigrup și $n \in \mathbb{N}^*$.

Dacă trei elemente $x, y, z \in S$ au proprietatea că $y = xyz$, atunci $y = x^n y z^n$.

Demonstrație. Folosind asociativitatea, obținem inductiv:

$$y = x(xyz)z = x^2 y z^2$$

Presupunând că $y = x^k y z^k$ se obține

$$y = x^k (xyz) z^k = (x^k x) y (z z^k) = x^{k+1} y z^{k+1}, \forall k \in \mathbb{N}^*.$$

Conform principiului inducției matematice rezultă că $y = x^n y z^n, \forall n \in \mathbb{N}^*$.

Lema1. Fie $(S, \cdot)$ un semigrup, $n \in \mathbb{N}^*$ și funcția $f: S \rightarrow S$.

Dacă pentru două elemente $x, z \in S$ are loc proprietatea

$$f(y) = xyz, \forall y \in S$$

atunci $(f \circ f \circ \dots \circ f)(y) = x^n y z^n$.

Demonstrație. Se obține ca și la lema anterioară substituind succesiv y cu $f(y)$.

Lema2. Fie $(M, \cdot)$ un monoid cu elementul neutru $e, k \in \mathbb{N}^*$ și funcțiile $f: M \rightarrow M, g: M \rightarrow M$.

Dacă trei elemente $x, y, z \in M$ au proprietățile

$$1) f(y) = xg(y)z \quad \text{și}$$

$$2) zx = e$$

atunci $(f(y))^k = x(g(y))^k z$

Demonstrație. O lăsam ca exercițiu

Lema3. Fie $(M, \cdot)$ un monoid cu element neutru e , numerele naturale nenule k și r și funcțiile $f: M \rightarrow M, g: M \rightarrow M$ astfel încât pentru trei elemente $x, y, z \in M$ au loc proprietățile

$$1) f(y) = xg(y)z;$$

$$2) zx = e;$$

$$3) g^k(y) = f(y).$$

Atunci $g^{kr} = x^r g(y) \cdot z^r$.

Demonstrație. Aplicând lema 2 obținem $f^k(y) = xg^k(y)z = xf(y)z = x^2 g(y)z^2$.

Dar, pe de altă parte, utilizând condiția 3) obținem $f^k(y) = g^{k^2}$.

Rezultă $g^{k^2} = x^2 g(y)z^2$.

Prin inducție, se obține imediat $g^{kr} = x^r g(y)z^r \Leftrightarrow f^r(y) = x^r g(y)z^r$.

Propoziție. Fie $(G, \cdot)$ un grup cu element neutru e . Se presupune că există în G două elemente x și y , două funcții $f: G \rightarrow G, g: G \rightarrow G$ și $m, n \in \mathbb{Z}, k, p, r \in \mathbb{N}^*$ astfel încât

$$x^n f(y) = g(y) \cdot x^m.$$

Să se arate că:

$$1) \text{daca } (f(y))^k = e \text{ atunci } (g(y) \cdot x^{m-n})^k = e;$$

$$2) \text{daca } (x^{n-m} f(y))^p = e \text{ atunci } (g(y))^p = e;$$

$$3) \text{daca } x^r = e, f^k(y) = g(y) \text{ si } m = n \text{ atunci } (g(y))^{k^{r-1}} = e.$$

Observație. Afirmatiile 1) și 2) generalizează problema 23735 (G.M. 4-5/1997, pag.200).

Demonstrație.

1) Conform ipotezei $x^n f(y) = g(y) \cdot x^m \Leftrightarrow x^n f(y)x^{-n} = g(y) \cdot x^{m-n}$.

Aplicând lema 2 obținem succesiv.

$$(g(y) \cdot x^{m-n})^k = x^n (f(y))^k \cdot x^{-n} = x^n e x^{-n} = e.$$

2) Relația $x^n f(y) = g(y) \cdot x^m \Leftrightarrow x^{n-m} f(y) = x^{-m} g(y) \cdot x^m$.

Aplicând lema 2 se obține imediat afirmația.

3) Folosind ipoteza obținem $x^n \cdot (f(y)) \cdot x^{-n} = (g(y))$.

Aplicând lema 2 rezultă $x^n \cdot (f(y))^k \cdot x^{-n} = (g(y))^k$.

Dacă $(f(y))^k = g(y)$ se obține $x^n \cdot g(y)x^{-n} = (g(y))^k$.

Aplicând inducția matematică, avem $x^m \cdot g(y) \cdot x^{-m} = (g(y))^{k^r}$.

Deoarece $x^r = e$ rezultă $g(y) = (g(y))^{k^r} \Rightarrow (g(y))^{k^r - 1} = e$.

Aplicația 1. Problema 23756 (G.M. 6/1997, pag.249).

Fie a, b două elemente ale unui grup astfel încât $aba = ba^2b$, $a^3 = e$ și $b^{2n-1} = e$, $n \in \mathbb{N}^*$ fixat. Să se demonstreze că $b = e$.

(Concursul Putnam, S.U.A.)

Soluție. Deoarece $a^3 = e$ obținem $aba = ba^{-1}b \Rightarrow ab = ba^{-1}ba^{-1} \Rightarrow ab^2 = ba^{-1}(ba^{-1}b) = ba^{-1}(aba) = b^2a$
 $ab^2 = b^2a \Leftrightarrow ab^2a^{-1} = b^2$

Folosind lema 2 obținem $ab^{2^n}a^{-1} = b^{2^n}$. Deoarece $b^{2n-1} = e$ avem $aba^{-1} = b \Rightarrow ab = ba$.

Revenind la ipoteza $aba = ba^2b$.

se obține $aab = a^2bb \Rightarrow b = b^2 \Rightarrow b = e$.

Aplicația 2. Fie G un grup cu element neutru e . Se presupune că există două elemente x și y în G , precum și două numere naturale nenule m și n astfel încât

$$x^m = e \text{ și } xyx^{-1} = y^n.$$

Să se arate că în aceste condiții $y^{n^{m-1}} = e$.

Observație. Relațiile au loc în grupul diedral cu $2n$ elemente.

Soluție. Se aplică lema 3 pentru $k=n$, $m=r$, $f(y)=y^n$, $g(y)=y$ și $z=x^{-1}$ și obținem

$$y^{n^m} = x^m \cdot y \cdot x^{-m} = y. \text{ Rezultă imediat } y^{n^{m-1}} = e.$$

În particular, pentru $n=2$ se obține problema 23972 (G.M. 9/1998, pag. 369).

Comentariu. Conținutul acestei note a fost folosit în cadrul unei ședințe de cerc de matematică la clasa a XII-a. S-au remarcat elevii: Vătavu Radu (premiul I atât la Olimpiada de Matematică cât și la cea de Informatică), Popoveniuc Ștefan (premiul al II-lea), Ursan Alina, Popovici Bogdan, Axinte Constantin, Știubianu Cristian.

În încheiere, ofer un premiu de 1\$ pentru rezolvarea optimă a următoarei probleme:

Problemă propusă.

Fie a un număr întreg. Un grup G se numește a -grup dacă funcția $f: G \rightarrow G$, $f(x) = x^a$ este endomorfism. Să se determine toate valorile lui a cu proprietatea că orice a -grup este comutativ.

Rezolvările se pot trimite prin Internet la adresa oanea@lsv.svnet.ro sau pe adresa *Liceului de Informatică Suceava*.

prof. Călin Oanea

E-mail: oanea@lsv.svnet.ro

Mouse-ul

Mulți dintre cititorii acestei reviste sunt pasionați de informatică și au încercat realizarea unei aplicații a cărei interfață să utilizeze mouse-ul. Programarea acestui buclucaș "șoricel" le-a creat, poate, probleme deosebite. De aceea vă prezint în cele ce urmează un cod în limbajul "C" care sper că vă va fi de folos. Denumirile funcțiilor sunt foarte clare și ușor de înțeles.

```
#pragma inline

#include <graphics.h>
#include <stdlib.h>
#include <stdio.h>
#include <conio.h>

#define MB_LEFT 0
#define MB_RIGHT 1

#define MO_LBPRESSED 0x0000
#define MO_LBRELEAVED 0x0001
#define MO_RBPRESSED 0x0002
#define MO_RBRELEAVED 0x0003

#define MA_TEST 0
#define MA_SHOW 1
#define MA_HIDE 2
#define MA_POSITION 3
#define MA_MOVE 4
#define MA_PRESSED 5
#define MA_RELEASED 6
#define MA_MOVEMENT 11

void mouse
(
    int * p_register1,
    int * p_register2,
    int * p_register3,
    int * p_register4
)
{
    int l_register1, l_register2,
    l_register3, l_register4;
    l_register1 = * p_register1;
    l_register2 = * p_register2;
    l_register3 = * p_register3;
    l_register4 = * p_register4;
    asm mov ax, l_register1
    asm mov bx, l_register2

    asm mov cx, l_register3
    asm mov dx, l_register4

    asm int 33h
    asm mov l_register1, ax
    asm mov l_register2, bx
    asm mov l_register3, cx
    asm mov l_register4, dx
    * p_register1 = l_register1;
    * p_register2 = l_register2;
    * p_register3 = l_register3;
    * p_register4 = l_register4;
}

void hide_mouse(void)
{
    int l_register1, l_register2,
    l_register3, l_register4;
    if (is_mouse)
    {
        l_register1 = MA_HIDE;
        mouse (&l_register1, &l_register2,
        &l_register3, &l_register4);
    }
}

void show_mouse(void)
{
    int l_register1, l_register2,
    l_register3, l_register4;
    if (is_mouse)
    {
        l_register1 = MA_SHOW;
        mouse (&l_register1, &l_register2,
        &l_register3, &l_register4);
    }
}

int test_mouse(void)
{
    int l_register1, l_register2,
    l_register3, l_register4;
    l_register1 = MA_TEST;
    mouse (&l_register1, &l_register2,
    &l_register3, &l_register4);
}
```

```

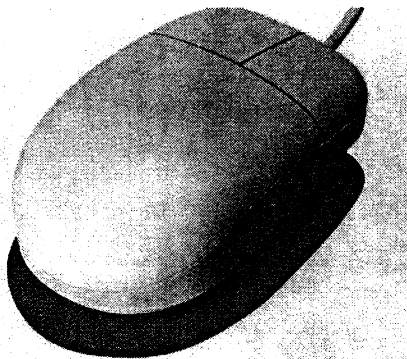
return (l_register1);
}

void move_mouse(int p_x,int p_y)
{
    int l_register1, l_register2;
    if (is_mouse)
    {
        l_register1 = MA_MOVE;
        mouse (&l_register1, &l_register2,
        &p_x, &p_y);
    }
}

void set_mouse_range
(
    int p_x,
    int p_y,
    int p_width,
    int p_height
)
{
    int l_x, l_y;
    l_x = p_x + p_width;
    l_y = p_y + p_height;
    asm mov ax, 7
    asm mov cx, p_x
    asm mov dx, l_x
    asm int 33h
    asm mov ax, 8
    asm mov cx, p_y
    asm mov dx, l_y
    asm int 33h
}

int test_button(int p_type,int
p_button)
{
    int l_register1, l_register2,
    l_register3, l_register4;
    l_register1 = p_type;
    if (p_button == MB_LEFT)
    {
        l_register2 = MB_LEFT;
        mouse (&l_register1, &l_register2,
        &l_register3, &l_register4);
        if (l_register2)
            return (1);
    }
}

```



```

if (p_button == MB_RIGHT)
{
    l_register1 = p_type;
    l_register2 = MB_RIGHT;
    mouse (&l_register1, &l_register2,
    &l_register3, &l_register4);
    if (l_register2)
        return (1);
}
return (0);
}

int mouse_button_released(int
p_button)
{
    if (is_mouse)
        return (test_button (MA_RELEASED,
p_button));
    return (0);
}

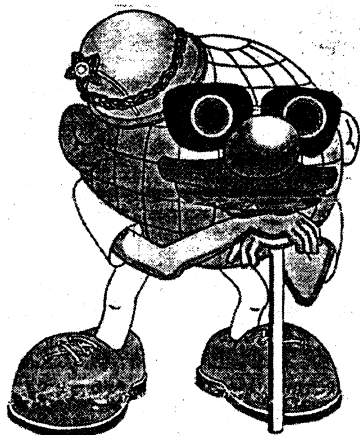
int mouse_button_pressed(int p_button)
{
    if (is_mouse)
        return (test_button (MA_PRESSED,
p_button));
    return (0);
}

void get_mouse_position(int * p_x,int
* p_y)
{
    int l_register1, l_register2;
    if (is_mouse)
    {
        l_register1 = MA_POSITION;
        mouse (&l_register1, &l_register2,
p_x, p_y);
    }
}

void get_mouse_movement(int * p_x,int
* p_y)
{
    int l_register1, l_register2;
    if (is_mouse)
    {
        l_register1 = MA_MOVEMENT;
        mouse (&l_register1, &l_register2,
p_x, p_y);
    }
}

```

ECLIPSA DIN 11 AUGUST 1999

În acest an va avea loc unul dintre cele mai spectaculoase evenimente astronomice, și anume, o eclipsă totală de soare. Se numește eclipsă fenomenul prin care un astru fără lumină proprie intră în conul de umbră al unei planete, fiind astfel temporar lipsit de lumina Soarelui. Explicația producerii eclipselor este simplă: corpurile cerești (planete și satelișii lor, Soarele etc.) călătoresc pe cer pe traiectorii eliptice, după cum a demonstrat Johannes Kepler. Ele au viteze diferite și, mai devreme sau mai târziu, se aliniază. Cel mai apropiat de Terra acoperă complet sau parțial pe cel mai îndepărtat cât timp trece prin fața acestuia. Acest fenomen se numește oculare a unui astru de un altul. Cele mai impresionante oculații sunt eclipsele de Soare ce se petrec atunci când Luna se află între Pământ și Soare (Luna este în conjuncție cu Soarele).

Eclipsele de Soare sunt de 3 tipuri: totale, parțiale și inelare. Atunci când conul de umbră depășește suprafața terestră este o eclipsă totală pentru o anumite regiune de pe Pământ. Dacă discul Lunii acoperă parțial discul Soarelui eclipsa este parțială, iar dacă discul Lunii acoperă doar partea centrală a discului solar este inelară.

Eclipsele de Lună se văd din orice localitate care are Luna pe cer în momentul producerii eclipsei, pe când o eclipsă de Soare nu se vede decât în locurile care sunt umbrite de Lună (mărimea umbrii Lunii pe suprafața Pământului este de aproximativ 20000 Km lungime și 8000 Km lățime maxim).

Eclipsa se manifestă impresionant. Dacă ești pe o înălțime poți observa o umbră uriașă dinspre vest. Are loc o ușoară scădere a temperaturii și

începe să bată vântul. Treptat Luna acoperă discul solar. Pe cer apar stele mai strălucitoare.

Nu este întuneric complet deoarece o parte din razele Soarelui pătrund datorită difuziei în atmosfera terestră, în conul de umbră. În momentul când Soarele este acoperit complet se poate observa în jurul discului întunecat al Lunii o margine luminoasă, neregulată, care este o parte a atmosferei solare, coroana solară. Cromosfera are o culoare roșiatică, iar restul coroanei solare se observă alb-albastră.

Calcululele matematice au relevat faptul că durata unei eclipse totale este între 0-8 minute. Totuși câteva milenii nu va exista nici un loc de pe suprafața Terrei cu o durată a eclipsei totale mai mare de 7 minute.

Încă din antichitate s-a constatat că eclipsele de Soare se repetă după un anumit interval de timp, deoarece distanța Terra - Lună ia aceleași valori. Această perioadă de 18 ani și 11 zile este numită ciclu Saras sau perioada caldeana a eclipselor, perioadă în care se petrec 15 eclipse totale, 15 eclipse parțiale și 13 inelare (într-un an pot fi minim 2 eclipse de soare și maxim 5).

Eclipsa din 11 august 1999 va fi vizibilă pe o bandă ce va traversa țara de la Constanța la Timișoara. S-a calculat că maximum duratei va fi de 2 minute și 23 de secunde (lângă Râmnicu Vâlcea).

Eclipsa totală anterioară a avut loc la 15 februarie 1961 iar cea următoare este prevăzută pentru data de 7 octombrie 2135.

Din păcate la Suceava eclipsa va fi parțială. Ea va putea fi observată de la Observatorul Astronomic pe o perioadă de 2 ore.

*prof. Constantin Cocerhan
Alin-Valentin Angheluță, a X-a E*

PROBLEME PROPUSE

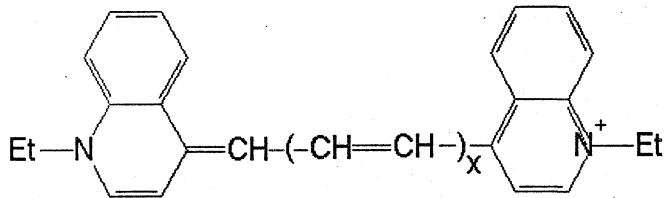
Problema 1

Cubanul este o hidrocarbură cu o structură relativ neobișnuită. Denumirea sa conform convențiilor IUPAC este pentaciclo[4.2.0.0^{2,5}.0^{3,8}.0^{4,7}]octan.

- Care este structura *cubanului*?
- Propuneți o schemă de sinteză a *cubanului* pornind de la 2-bromo-2,4-ciclopentadienonă.

Problema 2

În seria coloranților organici cu formula generală:

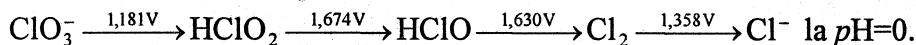
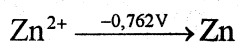
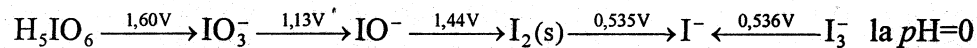
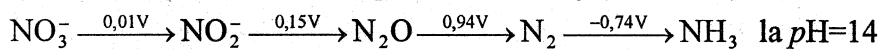

primii doi termeni ai seriei au culorile galbenă (absorbând în albastru, la 450,0 nm) și respectiv violet (cu absorbție în galben, la 574,6 nm). Pe baza unui model mecanic-cuantic aproximativ, estimați care va fi structura colorantului din această serie ce va avea culoarea verde.

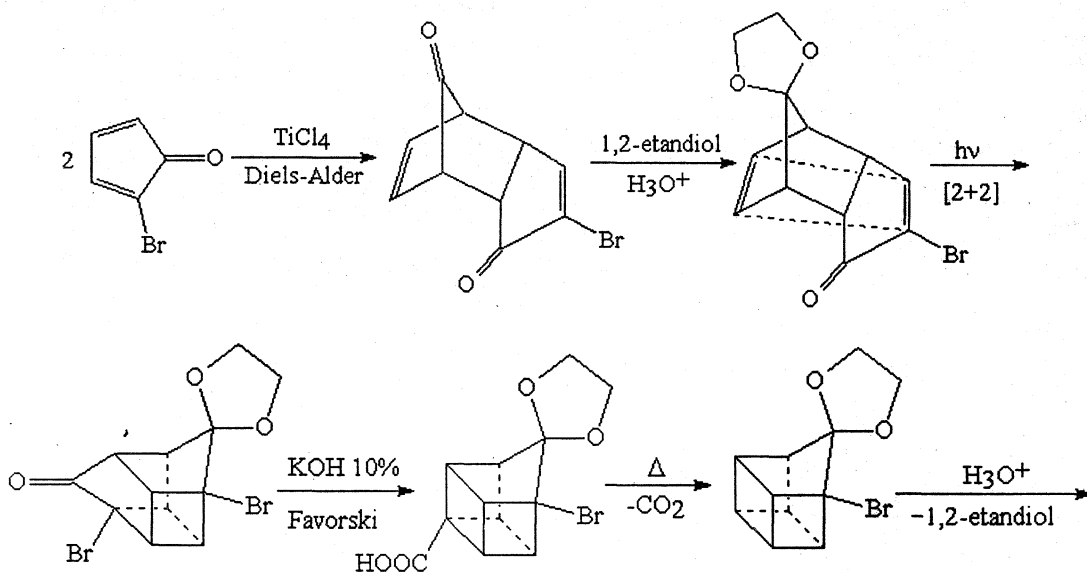
Problema 3

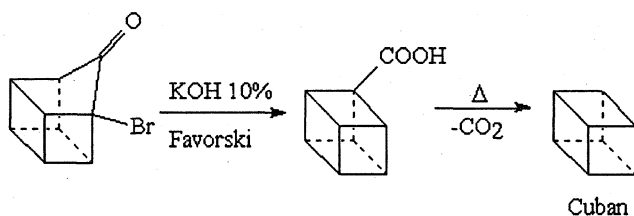
Utilizând potențialele standard de reducere (la pH-ul specificat) date mai jos sub forma unor diagrame Latimer, deduceți produșii principali ai următoarelor experimente:

- N_2O este barbotat într-o soluție apoasă de NaOH (1 mol · L⁻¹);
- Zn metalic este introdus într-o soluție apoasă acidă de NaI_3 (1 mol · L⁻¹);
- I_2 este adăugat unei soluții apoase de $HClO_3$ (1 mol · L⁻¹);

Solutii

Problema 1

Problema 2

Se poate presupune într-o primă aproximație că scheletul σ este rigid și că electronii π sunt constrânși să se deplaseze rectiliniu de la un capăt al moleculei la celălalt, de-a lungul acestui schelet. Ei nu se pot îndepărta de moleculă pentru că vor fi supuși acțiunii unor puternice forțe de revenire.

Se va utiliza în acest caz modelul particulei în groapa de potențial pentru a descrie comportarea electronilor π . În cadrul acestui model electronul oscilează doar în interiorul cutiei, în exterior ψ fiind 0 (adică probabilitatea de a găsi electronul în afara moleculei este 0). Ecuația lui Schrödinger pentru sistemul considerat este, în interiorul cutiei:

$$-\frac{\hbar^2}{2m} \cdot \nabla^2 \psi + V \cdot \psi = E \cdot \psi$$

Aproximând că asupra electronilor acționează un potențial electric constant mediu din partea nucleelor și a celorlalți electroni, se poate ajunge ușor la soluția: $\psi = A \cdot \sin kx + B \cdot \cos kx$, unde

$$k = \frac{2m(E - V)}{\hbar^2}. \text{ Impunând condiția de continuitate a lui } \psi \text{ la marginile cutiei se obține } B=0 \text{ și } k = \frac{n\pi}{L},$$

unde $n \in \mathbb{N}^*$, iar L este lungimea cutiei. Atunci nivelele de energie permise vor fi: $E_n = V + \frac{n^2 \hbar^2}{8mL^2}$.

Pentru calculul lui L se va utiliza relația evidentă: $L=lx+\gamma$, unde l este suma lungimilor legăturilor simple și respectiv duble C-C, iar γ este dublul distanței între un capăt al lanțului polenic și cel mai apropiat atom de azot. În cele ce urmează γ și l se vor trata ca niște parametri empirici.

Absorbția fotonului determină tranziția de pe HOMO pe LUMO. Întrucât există $10+2x$ electroni π , numărul cuantic n al HOMO este $5+x$, iar al lui LUMO este $6+x$. Diferența de energie între orbitalii de frontieră este așadar:

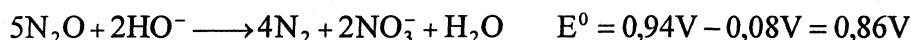
$$\Delta E = \frac{(11 + 2x) \cdot \hbar^2}{8mL^2}. \text{ Aceasta coincide cu energia fotonului incident, de unde:}$$

$$\lambda_{\max} = \frac{8mc(lx + \gamma)^2}{(11 + 2x) \cdot h}. \text{ Înlocuind valorile } \lambda \text{ pentru primii doi termeni ai seriei, se rezolvă sistemul și}$$

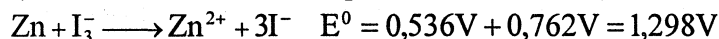
rezultă $\gamma=1.225 \text{ nm}$ și $l=0.280 \text{ nm}$. Colorantul dorit va absorbi în roșu (700nm) pentru a avea culoarea verde. Se deduce de aici că $x=2$.

Problema 3

a) În sistemul considerat N_2O poate suferi reacții de disproporționare: se poate reduce la N_2 ($\epsilon_{N_2O/N_2}^0 = 0,94V$) și la NH_3 ($\epsilon_{N_2O/NH_3}^0 = \frac{1 \cdot 0,94V - 3 \cdot 0,74V}{4} = -0,32V$) și se poate oxida la NO_2^- ($\epsilon_{NO_2^-/N_2O}^0 = 0,15V$) și la NO_3^- ($\epsilon_{NO_3^-/N_2O}^0 = 0,08V$). Oxidantul cel mai puternic (N_2O / N_2) va oxida reducătorul cel mai puternic (NO_3^- / N_2O):

b) Ca mai sus, este de așteptat să aibă loc reacția:

În ce sens este deplasată reacția în mediu bazic?

ÎN EMISFERA SUDICĂ

În anul 1998 am participat la cea de-a XXX-a ediție a Olimpiadei Naționale de Chimie, desfășurată în perioada 3-15 iulie în Melbourne, capitala statului Victoria, Australia.

Echipa României a fost formată din 4 elevi și 2 însoțitori. Am plecat cu avionul din București și au urmat apoi escalele la Roma, Bangkok, Sidney și apoi Melbourne.

Aici am fost așteptați de președintele Comuniunii Românilor din Australia, care ne-a prezentat câteva elemente de specific australian. Datorită spațiilor întinse, construcțiile se întind mai ales pe orizontală, deși nu lipsesc zgârâie-norii de 60-70 de etaje. Orașul este dispus concentric: în mijloc se află metropola - centrul comercial administrativ, iar în jur se află locuințele.

Am făcut apoi cunoștință cu gazdele, am participat la festivitatea de deschidere. În zilele următoare s-au susținut proba practică și cea teoretică.

Probele de concurs au alternat cu excursii, vizite prin oraș și împrejurimi. Am cunoscut aspecte interesante ale vieții australienilor: un spectacol cu aruncarea bumerangului, fermele de oi, rezervații naturale în care atracția au constituit-o ursuleții Koala, cangurii.

Grădina zoologică din Melbourne, întinsă pe suprafețe foarte mari, oferea imaginea unor animale deosebite în habitatul lor natural, după geamuri imense de sticlă.

În sfârșit a sosit și ziua ceremoniei de închidere și de prezentare a medaliilor. Emoția a fost amplificată de faptul că rezultatele finale nu au fost cunoscute decât în momentul decernării medaliilor. Echipa României a obținut trei medalii de bronz (una revenindu-mi mie) și una de argint.

Am părăsit emisfera sudică urmând aproximativ aceeași rută ca la plecarea din România. La întoarcerea acasă am fost întâmpinați de părinți și rudele apropiate.

*Cristi Grădinaru, a XII-a F, calificat primul pe țară în Lotul Național
restrâns pentru Olimpiada Internațională de Chimie din Thailanda, 1999*

O OLIMPIADĂ F.F. URGENTĂ...

Impresiile mele de la Olimpiada Națională de Științe Socio-Umane la care am participat și anul acesta, pentru a treia oară consecutiv, stau sub semnul unei dezamăgiri totale și neașteptate. Am trăit cel mai amar și mai real coșmar din existența mea de participant la olimpiadele școlare.

Plecat din Suceava luni ora 17, ajuns Timișoara ora 8. Urcat într-un tren ce se deplasa într-o direcție opusă Reșiței. Coborât la prima stație, aflată în mijlocul câmpului, la 8 km de Timișoara. Găsit soluție: îngrămădit claie peste grămadă 9 elevi, plus 2 profesori, plus bagaje într-un Aro. Plătit transport cont propriu până la Timișoara. Aici - stupefacție: pierdut orice legătură spre Reșița până la ora 16. Aflat după multe încercări telefonul Liceului Metalurgic din Reșița și rugat insistent recuperat din Timișoara lotul de la Suceava. Găsit bunăvoință la colegii din Bistrița - Năsăud, cărora le mulțumim și pe această cale, care au trimis microbusul cu care sosiseră ei. Plătit cont propriu și microbus. Ajuns în Reșița ora 15. Cazat, mâncat, participat la festivitatea de deschidere a Olimpiadei Naționale. Întors în cameră, repetat materia.

Miercuri, ora 9 - proba scrisă. Așteptat cu nerăbdare subiectele. Stupefacție: un subiect din bibliografie (o lucrare apărută acum 30 de ani, pentru de mine de negăsit în Suceava), un subiect ce presupunea parcurgerea integrală a manualului - barem din lecțiile finale. Făcut teza, ieșit amețit. Petrecut restul zilei în cameră. Rezultatele afișate la 1 noaptea confirmat informațiile primite prin telefonul fără fir. Avut o noapte zbuciumată.

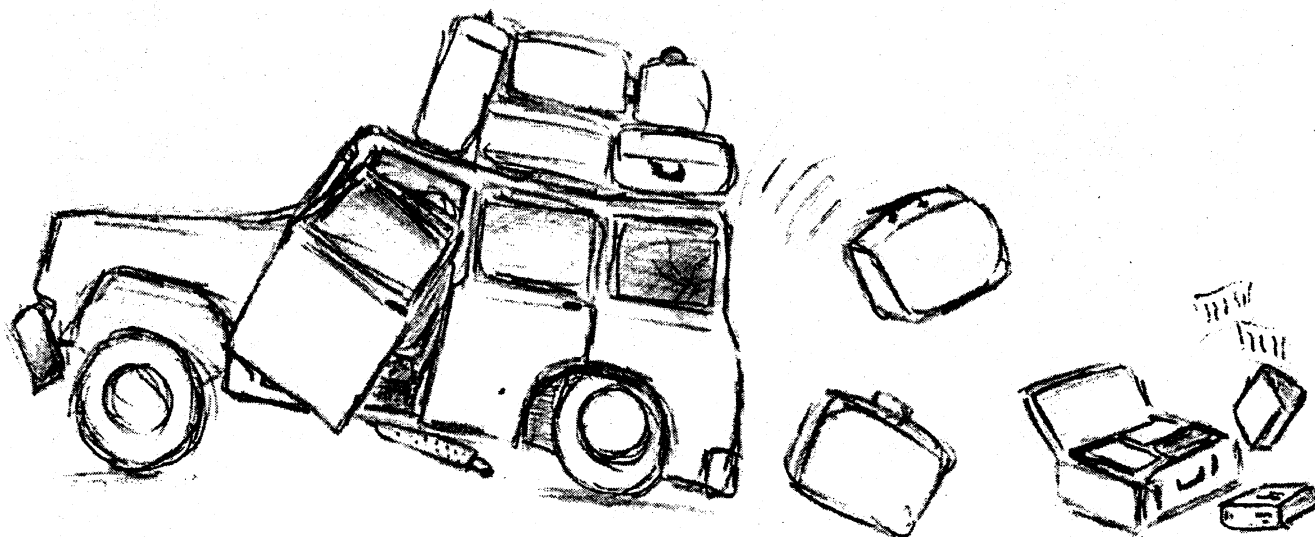
Joi, ora 9 - festivitate de premiere. Plecat urgent spre gară cu taxiul plătit cont propriu. Ajuns plouat Suceava vineri, ora 8. Încheiat incredibila aventură din Săptămâna Luminată.

Fost o olimpiadă fulger: ajuns mai puțin urgent, dat proba urgent, corectat foarte urgent (câteva ore, contestații neacceptate), expedit urgent acasă pe motiv de Kosovo (de fapt, foarte mulți profesori trebuiau să participe în aceeași zi - joi - la Timișoara, la lucrările unui simpozion).

Suceava - vineri: trezit la cruda realitate: plecat după un premiu, pierdut o medalie, câștigat locul 15 din 85, păstrat curajul și ambiția de a participa și la următoarea ediție.

Mulțumesc din suflet domnilor profesori care m-au pregătit și m-au susținut - *Laura și Gabriel Hacman.*

Semnat,
Eliza Laura Paicu, a XI-a G

Cum să faci un *Curriculum Vitae*

C.V. este un instrument indispensabil pentru cei care vor să obțină un loc de muncă. El este de fapt un memoriu de activitate care se trimite firmei/instituției respective cu scopul de a o informa asupra persoanei tale. Prezentarea pe care o faci într-un C.V. trebuie să fie interesantă, astfel încât să fii invitat pentru un interviu.

Există mai multe tipuri de C.V., cele mai utilizate fiind C.V. cronologic și C.V. funcțional.

C.V. cronologic prezintă într-un mod secvențial activitățile cele mai recente și continuă cu cele mai îndepărtate în timp.

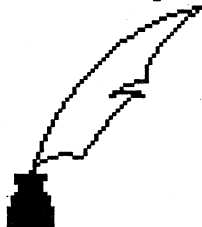
C.V. funcțional pune accentul pe realizări, fără a ține cont de cronologia lor.

Ce trebuie să conțină un C.V.

- **Obiectivul**
  - menționarea lui îi servește cititorului C.V.-ului să afle care sunt locurile de muncă de care ești interesat.
- **Studii**
- **Experiența profesională**
  - funcții deținute, dacă ai avut personal în subordine;
  - cursuri de specializare, calificare.
- **Abilități și deprinderi**
  - acestea îl vor informa pe cel care angajează despre ce știi să faci.
- **Realizări**
  - trebuie să menționezi realizările avute pentru a se vedea că ești un angajat competitiv.
- **Asociațiile profesionale din care faci parte**
- **Hobby-uri**
- **Recomandări**
  - recomandări furnizate la cerere.
- **Nu uita să menționezi adresa și telefonul la care poți fi contactat**

ATENȚIE!

- nu se scriu mai mult de 2 pagini;
- nu scrie pe o hârtie de proastă calitate sau pe hârtie colorată;
- corectează greșelile de ortografie;
- nu fă corecturi cu mâna pe hârtia dactilografiată;
- nu relatează despre vechile locuri de muncă fără nici o semnificație pentru situația prezentă;
- evită repetițiile;
- nu trimite o copie xeroxată după o altă copie xeroxată;
- nu folosi ilustrații (în afara cazului în care se candidează pentru un post în domeniul graficii);
- nu inventa povești fabuloase despre performanțele tale.

Pagină realizată de Eliza Laura Paicu, a XI-a G

Adolescentul și nemulțumirile sale

Înainte să aștern aceste rânduri pe foaia din fața mea, nu m-am gândit cu adevărat ce înseamnă a fi adolescent. Știam doar că îmi place ceea ce sunt și că îmi place să trăiesc această perioadă. Întrebarea mea este dacă trebuie să o analizez bucăți cu bucăți sau pur și simplu să o accept așa cum vine, ca pe un lucru deja hotărât. Oricum ar sta lucrurile, trebuie să fim mereu conștienți de puterea pe care o avem de a schimba lucrurile în favoarea sau în detrimentul nostru.

Adolescența este perioada care te formează și te marchează pentru o viață întreagă. Plină de ispite și de aventuri, te atrage în jocul ei ca să trăiești clipa. Cu toții am săvârșit greșeli mai mari sau mai mici din cauza unei nebunii de moment. Apoi am regretat. Și totuși, exact prin aceasta se caracterizează adolescența: spontanitate, idei potrivite la momentul potrivit, vivacitate, sete nedescrisă de a trăi și de a te bucura de viață. Dar nu mă înțelegeți greșit. Adolescența poate fi o "armă" cu două tăișuri. O dată căzuți în extrema "întunecată" a ei (droguri, fumat, alcool, sex de la o vârstă foarte fragedă) va fi foarte greu sau poate chiar imposibil să revenim la normalitate.

Viața de adolescent poate însemna foarte multe lucruri. Pentru mine este o stare care mă caracterizează. Îmi place să mă distrez, să petrec mult timp cu prietenii, să ascult muzică, să dansez, să sărut. În același timp încerc și chiar reușesc să fac față școlii. La vârsta mea am deja propriile mele gusturi și păreri formate. Și pentru că sunt elevă, încerc să împac plăcerile cu responsabilitățile, care nu sunt chiar atât de mici. Ca orice adolescent am și eu micile mele "mari probleme". Acestea pot fi de o gamă largă și extrem de variată, începând de la faptul că într-o dimineață pur și simplu nu îmi stătea părul deloc cum ar trebui și până la neînțelegerile de la școală sau de acasă.

Micile certuri cu părinții sunt pentru mine la ordinea zilei. Se pare că refrenul adolescentului de astăzi și din totdeauna este "Nimeni nu mă înțelege!". Această senzație mă cuprinde ori de câte ori mama mă ceartă pentru că muzica este prea tare, pentru că, după părerea ei, m-am fardat prea strident, sau fusta este prea scurtă, învăț prea puțin, mă uit prea mult la televizor și mănânc prea multe "porcării" în locul unei mese sănătoase. De multe ori am încercat să-i explic, fără să mă enervez, că muzica este cea care mă face să trăiesc, că așa e moda și că așa mă simt eu bine, că la școală materia este mai veche decât lumea și insipidă și că am nevoie de informație ca să știu pe ce lume trăiesc. Toate acestea se petrec, probabil, datorită conflictului dintre generații și pentru că, o dată cu trecerea timpului, undeva, în acest Univers, se rupe echilibrul între bine și rău, pentru că decența pare să nu mai fie motivată, pentru că scrupulele par să nu-și mai găsească locul și pentru că cineva, odată, a întrebat: "Ce a fost mai întâi: oul sau găina?". Răspunsul mamei este mereu "găina" iar al meu, e veșnic "oul". Când mi-am întrebat mama de ce pare mereu să fie împotriva a tot ceea ce vreau eu să fac, ea mi-a răspuns: "Crești atât de repede!".

Și totuși, nu cred că muzica prea zgomotoasă sau fustele prea scurte și discuțiile despre ele constituie cea mai mare nemulțumire a mea în privința părinților mei. Părerea mea este că un adolescent ar trebui să primească primele noțiuni despre viață în propriul cămin. Lipsa de comunicare în aceste situații poate duce de cele mai multe ori la fapte pe care le regretăm toată viața. Spre exemplu, "sexul" a fost mereu un subiect tabu în familia mea. Acum știu tot ce se poate ști despre acest subiect, dar ceea ce mă revoltă este faptul că părinții mei l-au ignorat în educația pe care mi-au dat-o, considerându-l un "rău" necesar. Și, deși am încercat să deschid o discuție pe acest subiect, la un moment dat, am abandonat această idee pentru că, fie subiectul era schimbat, fie că apărea o "problemă urgentă" de rezolvat.

În ce privește școala, “o a doua noastră familie”, lucrurile stau la fel. Unica formă de comunicare existentă este un tipar din care nici unul dintre profesori nu a reușit să se desprindă. Din acest tipar nu lipsește veșnica și obsedanta întrebare “De ce?”: “De ce nu ți-ai învățat ? ”, “De ce nu ești atent?”. Această întrebare este de cele mai multe ori rostită din obișnuință și, dacă își găsește și un răspuns, acesta este de cele mai multe ori ironizat, sau chiar ignorat .

Am auzit de multe ori cuvintele “profesorul este prietenul elevului!”. Eu, din păcate sau poate din fericire, nu pot fi prietenă cu cel (cea) care țipă la mine, mă apostrofează și îmi mai face și zile negre și coșmaruri prin notele pe care, într-un mod atât de generos mi le oferă. Și în plus, nu cred că am văzut vreodată un profesor cu adevărat interesat de starea unui elev, și nu mă refer la starea școlară. În această relație cineva trebuie să facă primul pas și eu cred că acest rol îi revine profesorului.

La vârsta adolescenței ispitele apar la tot pasul. Din păcate, de cele mai multe ori cedăm în modul cel mai laș, până când acestea pun stăpânire pe noi, devenind dependențe și o trăsătură a caracterului nostru.

Fumatul și consumul de droguri sunt unele dintre cele mai mari și mai periculoase “aventuri” ale adolescenței. V-ați întrebat vreodată “De ce fumez?” sau “Ce satisfacții am din acest viciu?”. Dacă nu, acum ar fi un moment mai mult decât potrivit să o faceți. De cele mai multe ori se întâmplă datorită anturajului și a statutului pe care îl putem căpăta datorită acestor vicii. Dacă fumezi ești “tipă de gașcă”, dacă nu fumezi ești “mironosiță”. Și astfel, pentru că nu îți aprobă modul de a fi, ești exclus și ignorat.

După ce am analizat ceva mai mult ce înseamnă de fapt a fi adolescent, am ajuns la concluzia că este foarte bine să trăiești clipa , dar mai bine este să te gândești din timp la consecințe.

Se spune că adolescența este caracteristică persoanelor între 14-18 ani. Însă eu îmi permit să contrazic acest lucru: adolescența durează atâta timp cât fiecare este tânăr în suflet. Și cum a fi tânăr în suflet înseamnă o viață abordată cu mult mai multă seninătate și cu mai puține prejudecăți, sper că mă voi putea considera o adolescentă și la 80 de ani.

Irina Anghelache, a X-a C

Opiniile noastre

Interviu realizat de Eliade Brădișteanu și Andrei Minea cu elevii:

Larisa Ifrim (IX E), Liviu Amarfei, Dragoș Csukat, Dan Dorneanu, Ciprian Onofreiciuc (X E), Anca Anton, Adriana Frumosu, Irina Pânzariu, Adrian Raican (XI A), Anca Spiridon (XI G), Maria Soveja (XII C), Ionuț Caliniuc, Slăvoiu Andrei (XII F), Ovidiu Ciaunică, Costel Hăpăianu, Otilia Obadă, Paul Simiganovschi (XII G)

R. Prezintă unele dintre nemulțumirile tale și cauzele lor.

L.A. Mă nemulțumește imposibilitatea de a discuta cu părinții despre problemele sexuale. Părinții nu discută cu copiii lor despre această problemă. Astfel adolescenții trebuie să se informeze de la prieteni sau să pornească o viață sexuală nepregătiți. De la o anumită vârstă datorită și teribilismului, foarte greu se pot lega prietenii adevărate. Desigur, la această vârstă, adolescenții se confruntă cu sentimente și gânduri contradictorii, dar nu înseamnă că el este un veșnic nemulțumit.

C.O. Aparența predomină și oamenii o percep ca realitate. Se promovează și se apreciază după norme standard, se marginalizează inovațiile din comoditate sau neînțelegere.

P.S. Situația generală din țară; lipsa oricărei garanții pentru reușita în viață după terminarea unor studii; programa de liceu nepractică ce solicită și stresează elevii; atitudinea unor profesori care nu reușesc să se adapteze noilor cerințe și care ar trebui înlocuiți cu cadre didactice cu o mentalitate mai deschisă și nonconformistă. (NU DAU NUME); sistemul practicat de unii profesori în relațiile cu elevii, bazat pe intimidare și amenințare.

O.O. Programa pentru bacalaureat este prea încărcată, este prea mult de memorat; oamenii de vârstă a treia nu au ce cauta în Parlament și ar trebui să facă loc generației tinere, să-i ofere posibilitatea să se afirme; tinerilor nu li se oferă nici o perspectivă. Singura lor posibilitate de afirmare este în străinătate; bursele s-au micșorat sau chiar au dispărut; profesorii care predau obiecte ce nu sunt probe de bac ar trebui să fie mai indulgenți.

R.A. Am foarte puțin timp liber.

L.I. Nu consider necesare toate materiile; aș dori ca unele din acestea să fie opționale; sistemul de

notare să se facă cu calificative și nu cu note; să se introducă materii mai utile, bazate pe practică.

S.A. Atitudinea părinților și a profesorilor, programa școlară și cea pentru bacalaureat, lipsa banilor.

A.F. Nemulțumirea mea cea mai mare este rezultatul obținut în urma unei lucrări date. Deși învăț zilnic, notele pe care aștept să le obțin nu le iau niciodată. Mă mai nemulțumește și felul cum sunt tratați adolescenții, cum se comportă băieții cu fetele. Programa de învățământ este prea încărcată. Bacalaureatul îl vom da la multe materii, de parcă am fi genii. După terminarea unei școli nu găsești loc de muncă.

D.C. Deoarece îi am pe cei dragi lângă mine ar fi nedrept să fiu nemulțumit de familia mea. Școala este un "rău" necesar. Sistemul de învățământ este învechit, iar mentalitatea nu poate fi schimbată prea ușor.

O.C. Mentalitatea celor din jur, frustrarea, imposibilitatea de a-ți manifesta personalitatea și, poate, cea mai mare nemulțumire: greutatea cu care găesc oamenii.

I.P. Stresul la care este supus zilnic un adolescent, fiind obligat să-și formeze personalitatea în aceste condiții; nepăsarea oamenilor la suferințele celor din jur datorită lipsei de sensibilitate și comunicare; stilul dificil de predare al unor profesori; lipsa timpului liber.

D.D. Lipsa unei instituții în care tinerii să-și petreacă agreabil timpul liber. Să existe un loc în care tinerii să aibă posibilitatea de a-și exprima opiniile.

R. Există și în ce constă conflictul dintre generații după părerea ta?

C.O. Există și pornește de la chestiuni biologice. Părinții mai în vârstă se văd zădărniciți în acțiunile lor de a-și educa odraslele, iar adolescenții nu mai acceptă reguli din copilărie, motivând că au crescut.

L.A. Sigur că există și este tocmai diferența dintre mentalitatea celor două generații: cumpătare pe de o parte și teribilism pe de alta.

C.H. Nu există un conflict între generații. Diferența constă în faptul că fiecare are un anumit unghi de a privi viața.

P.S. Există și a existat dintotdeauna. Generațiile mai tinere au o mentalitate mai deschisă progresului și modernizării și de aceea se adaptează mult mai ușor la noile structuri și relații sociale, spre deosebire de generațiile anterioare.

O.O. Există și constă în faptul că generația tânără are ocupații diferite față de cealaltă generație.

A.R. Părintele încearcă să-și protejeze copilul de suferință, dar adeseori această protecție este excesivă. Părintele e cel care impune anumite lucruri fără ca adolescentul să aibă dreptul de a-și spune propriile păreri.

S.A. Da. De obicei părinții vor să-și impună părerea despre viață (despre viitoarea meserie, comportament), în timp ce copiii le place să experimenteze.

L.R. Există și se datorează lipsei de comunicare, felului diferit de a gândi al fiecărei generații.

A.S. Celor mai în vârstă nu le plac preferințele noastre referitoare la muzică și modă.

D.C. Există și se datorează diferențelor de gândire, concepții.

M.S. Există un conflict generat de tendința tânărului de a-și impune un comportament aparte. Tânărul dorește să se impună încălcând uneori norme de conduită.

D.D. Adulții încearcă să educe tinerii în modul în care au fost ei crescuți, însă nu înțeleg că anii au trecut. Conflictul se manifestă, de cele mai multe ori, la nivelul părinți - copii. Părinții vor să-și ferească copiii de greșelile pe care le-au făcut ei înșiși.

R. *Crezi într-un dialog deschis între generații? Până unde ar trebui să meargă el?*

L.A. Dialogul ar trebui să existe și să fie total, fără subiecte tabu.

C.O. Dialogul ar trebui să existe, iar limitele sale să fie date de bunul simț.

O.O. Cred într-un dialog deschis între generații, dar acest dialog poate avea loc doar în măsura în care fiecare dintre generații este receptivă la ideile, concepțiile celeilalte.

A.R. Poate exista un dialog deschis între generații care să meargă până acolo unde părintele devine prietenul cel mai bun al adolescentului.

L.I. Nu, nu cred într-un dialog deschis între generații datorită mentalităților diferite.

D.C. Dialogul dintre generații este deosebit de important, căci unde nu există dialog nu poate exista înțelegere. Și totuși, răspunsul la unele întrebări nu poate veni decât de la tine.

M.S. Este necesar un dialog deschis între generații din care învață unii de la alții.

I.P. Cred într-un dialog în care cei implicați trebuie să respecte și să accepte și un alt mod de a privi lucrurile.

D.D. Acest dialog nu ar trebui să aibă limite și tabuuri.

A.A. Dialogul ar trebui să fie bazat pe sinceritate și perseverență pentru ca adolescenții să se facă înțeleși.

S.A. Nu cred că cineva, care are idei clare într-un anumit domeniu poate asculta argumentele unui începător, mai ales că acestea sunt neclare sau chiar eronate.

R. *În ce măsură adolescentul poate decide singur în formarea propriei personalități?*

L.A. Adolescența este tocmai vârsta la care se formează personalitatea tinerilor. Totuși bazele sunt puse de cei șapte ani de acasă în care părinții au exercitat o înrăurire semnificativă.

C.H. Personalitatea unui adolescent se formează în cercurile frecventate de el. Cum orice adolescent nu își poate schimba familia, acesta va putea doar să își schimbe cercurile de prieteni, primind astfel alte influențe sau se va putea retrage în sine.

O.O. Un cuvânt hotărâtor îl au părinții dar și adolescenții înșiși.

A.F. Adolescentul poate decide în formarea propriei personalități în măsura în care el gândește destul de lucid, de matur.

D.C. Părinții contribuie cel mai puțin la formarea personalității adolescentului. Un rol important îl are școala, deoarece aici el intră în contact cu cei de vârsta lui și își formează convingerile pe care le va apăra apoi toată viața. Aici el se formează ca om, ca individ al societății din care va face parte.

O.C. Adolescentul este cel care își modelează singur personalitatea, dar și mediul, părinții, prietenii au rolul lor.

I.C. În proporție de 100%, dacă ignoră complet sfaturile, părerile și încercările de influențare ale celor din jurul lui.

I.P. Adolescentul poate decide singur în formarea propriei personalități în măsura în care este sigur pe sine, iar ceilalți au încredere în el, îl aprobă și îl susțin în formarea sa.

R. *Ce influență au părinții în formarea personalității unui adolescent?*

C.H. Părinții pot, eventual, modifica personalitatea unui adolescent prin atmosfera creată de aceștia în jurul adolescentului.

C.O. Părinții pot influența personalitatea mai mult a copilului și mai puțin a adolescentului. Personalitatea adolescentului are la bază personalitatea copilului și educația lui și se completează în timp prin acumulare de experiență.

A.R. Părinții au o influență destul de mare în formarea personalității unui adolescent, căci o mare parte a timpului o petreci sub același acoperiș cu ei și deci o parte din manierele deprinzi de la ei.

A.F. Părinții ar trebui să aibă un rol important în formarea personalității unui adolescent pentru ca el să pășească pe drumul cel bun.

I.P. O influență în formarea personalității unui adolescent o au părinții. Aceștia îl îndrumă, îl previn pe adolescent să nu repete greșelile lor.

I.C. Părinții au tendința de a ne modela personalitatea după propriile lor viziuni și aspirații, "uitând" că noi avem, de regulă, alte idei și principii.

R. *Te consideri un mare neînțeles al adulților?*

C.O. Neînțelegerea provine din imposibilitatea de a exprima pe înțelesul tuturor opiniile tale și atunci când nu ți se acordă un minim de atenție pentru a-ți susține ideile.

A.A. Nu pot să mă consider o mare neînțeleasă a adulților, deoarece nu cred că sunt atât de diferită; pot să mă adaptez la unele cerințe ale acestora.

I.C. Da. De fapt, cred că la un anumit moment fiecare adolescent se consideră un neînțeles și acest lucru îl face să se simtă deosebit.

O.C. Nu, dacă o singură persoană înțelege cum gândesc, asta înseamnă că sunt înțeles.

R. *Cum reacționezi față de reguli, sugestii?*

L.A. Sunt oricând deschis sugestiilor, rămânând la latitudinea mea să analizez dacă acestea mi se potrivesc.

P.S. Regulile și sugestiile nu mă deranjează. Cred, chiar, că sunt necesare.

O.O. Eu sunt de acord cu regulile fiindcă lipsa acestora ar provoca o dezordine totală.

A.R. Accept regulile atâta timp cât sunt necesare, însă, dacă sunt prea multe și prea stricte, nu-mi plac. Sugestiile sunt întotdeauna binevenite.

L.I. Depinde în ce măsură mă afectează, dar, de obicei încerc să mă adaptez.

A.F. Eu reacționez într-un mod firesc și respect tot ceea ce cred că e de cuviință. Regulile și sugestiile sunt necesare unui adolescent, mai ales atunci când se află într-o mare încurcătură.

A.S. Nu, nu îmi place să mi se impună anumite reguli.

D.C. Curiozitatea, dorința de a descoperi lumea și de a trăi noi experiențe nu pot fi îngrădite de reguli. Micile "abateri" reprezintă farmecul adolescenței.

S.A. Regulile le încalc ori de câte ori cred că acestea nu vor avea consecințe prea grave. Sugestiile le iau în considerare.

O.C. În general le accept, dar asta nu înseamnă că le și respect întotdeauna. Cred că cel mai indicat ar fi să treci prin filtrul rațiunii orice sugestie și abia apoi să ți-o însușești.

M.S. De obicei mă acomodez regulilor și sugestiilor pentru că, dacă aș încerca să mă opun nu aș dovedi nimic, ci doar să mă remarc într-o postură negativă. Nu fiecare reacție este o dovadă a personalității mele. Uneori reacționez în funcție de moment sau situație, iar unii reacționează în diferite moduri pentru că vor să atragă atenția sau să obțină un anumit lucru. Atunci ce rol are eul nostru, dacă suntem niște copiatori perfecți?

I.C. Dacă sugestiile vin din partea unor oameni pe care-i respect și îi admir, le iau în considerare, altfel le ignor fără drept de apel!

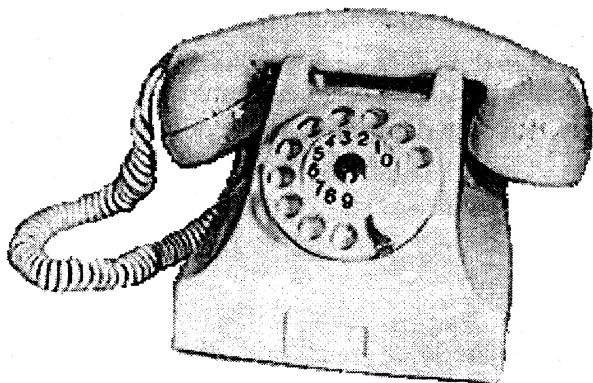
"La vârsta noastră viața e o mare. Și această mare e acoperită de adolescenți care învață mersul pe valuri în picioare, mai rezemându-se cu brațul de curenți, mai sprijinindu-se de o rază țeapănă de soare."

(Nichita Stănescu)

CODUL BUNELOR MANIERE

“Dacă nu putem fi buni, să încercăm să fim măcar politicoși...”
(N. STEINHARDT - “Jurnalul fericirii”)

Telefonul

Au trecut o sută douăzeci și trei de ani de când omul de știință american Alexander Graham Bell a inventat telefonul, în 1876. Astăzi existența noastră este de neconceput fără telefon.

Când ridicăm de zeci de ori pe zi telefonul nu ne gândim că acest aparat este o invenție minunată. Dar nu trebuie ca tehnica modernă și confortul oferit de ea să ne facă să uităm statutul nostru de oameni bine crescuți.

Când sună telefonul trebuie să răspundem cel mai târziu după cel de-al cincilea apel. De asemenea, când chemăm pe cineva nu vom lăsa aparatul să sune mai mult de cinci ori decât în cazuri speciale.

Modul în care începe o conversație telefonică diferă de la țară la țară și se înscrie într-un adevărat “cod”. De pildă, în Germania, Franța, Anglia, în momentul ridicării receptorului, cel solicitat își spune automat numele și așteaptă un răspuns. Cel care a sunat își declină și el numele. La noi s-a stabilit regula ca persoana care sună să se prezinte după ce, obligatoriu, a salutat. Să evităm deci situația extrem de neplăcută când, nedeclinându-se identitatea de la început, suntem chestionați: “Dar cine întreabă? Să văd dacă este...!” Chiar dacă persoana pe care o căutăm lipsește, nu vom scăpa de sentimentul penibil că aceasta ne evită.

Regula generală este ca persoana care a sunat să pună capăt discuției, în afara cazului în care interlocutorul său are motive serioase s-o facă.

Nu există decât puține excepții de la obligația de a saluta la telefon: când sunăm la pompieri sau la salvare.

Este de dorit ca o convorbire telefonică să fie cât mai scurtă. Să nu uităm că telefonul a fost inventat pentru transmiterea rapidă, la distanță, a unor mesaje importante. A discuta la nesfârșit despre cele mai banale subiecte a devenit o adevărată “boală” a zilelor noastre. Dacă avem mai multe de spus să alegem calea epistolară sau să ne fixăm o întâlnire!

Să avem grijă și cum răspundem la telefon. Când suntem ocupați, curge apa în cadă, se prăjește ceva pe foc, nu ne repezim la primul semnal, ci oprim tot ce ar putea provoca mici “catastrofe” și răspundem calm, potolit, fără a-i reproșa prietenului că din cauza lui am inundat vecinii! și cum unele activități nu pot fi întrerupte, este de preferat să nu răspundem la telefon.

Experiența ne dovedește că avem de-a face și cu situații neplăcute. Persoane care nu au habar de elementarele reguli ale unei purtări civilizate spun răstit: “Alo, cu Elena!”

Dacă din întâmplare am greșit un număr de telefon, trebuie să ne cerem scuze.

Dacă ești cu adevărat convins că trebuie să fii politicos oricând și în orice ocazie, înțelegeți adevărul fundamental cuprins în celebra inscripție gravată pe fațada clădirii de la New College din Oxford: “Manners make man” - comportamentul îl face pe om.

După Aurelia Marinescu, “Codul bunelor maniere astăzi”, Ed. Humanitas, 1995

Eliza Paicu, a XI-a G

FERICIREA ȘI COMPORTAREA

“ Omul cel mai fericit este acela care face fericiți pe cât mai mulți oameni.”
(DIDEROT)

Marele Lev Tolstoi spunea în “Testament” că “pentru a fi fericit și a face pe alții fericiți, trebuie să iubim pe aproapele nostru ca pe noi înșine și, dacă nu este cu putință să-i facem cele ce am dori să ni se facă nouă, cel puțin să nu-i facem ceea ce nu ne-ar place să ne facă nouă altul”.

Viața dovedește că o educație bună și sănătoasă cât și capacitatea de a te comporta cu oamenii asigură jumătate din succes. Dintr-un studiu al vieții oamenilor de seamă, americanul Dale Carnegie dovedea în 1936 că mulți dintre marii noștri înaintași au avut succese datorită modului de a se comporta cu oamenii, de a câștiga simpatia acestora.

Sfaturile pe care le dă Carnegie pentru a dobândi simpatia sunt:

1. Să dovedești o preocupare sinceră față de oameni.
2. Să zâmbești.
3. Să nu uiți că pentru fiecare numele lui reprezintă cel mai dulce și mai grav dintre sunete.
4. Fii un bun ascultător, îndeamnă-i pe alții să-ți povestească despre ei.
5. Discută cu fiecare numai lucruri cunoscute lui și ceea ce îl preocupă.
6. Străduiește-te să dezvolți în fiecare simțământul valorii sale și fă asta în mod sincer.

“Învață ca și cum ai trăi o veșnicie; trăiește ca și cum ar trebui să mori mâine.”

După Nicolae Mares, “ABC-ul comportării civilizate”, Ed. Ceres, București, 1979

“De obicei virtuozii suferă, iar cei răi sunt fericiți. Papagalii intră în captivitate, pe când ciorile se plimbă pe unde vor.”

(Literatura indiană)

“E mai ușor de înlăturat tristețea, decât de păstrat fericirea”.

(Tucidide)

“Nu-s de ajuns prietenii, pentru a fi fericit; nu-s de ajuns dușmanii, pentru a fi nefericit; nu-i de ajuns mintea, pentru a dobândi averea; nu-s de ajuns banii, pentru a fi fericit”.

(Mahabharata)

“După Epicur, două sunt lucrurile din care e alcătuită fericirea supremă: un corp lipsit de durere și un suflet netulburat”.

(Seneca)

“Fericirea nu se dobândește fără suferință”.

(Literatura indiană)

“Pentru fiecare om e un drum către fericire. Cei mai mulți nu-l găsesc niciodată. Cei cuminiți încearcă până la moarte. Cei mai proști se trântesc la pământ și plâng că sunt nenorociți.”

(Nicolae Iorga)

“Fericirea adevărată n-o are, nu poate s-o aibă decât acela care o dă... Și, ca s-o dai, nu e nevoie s-o ai; iar ca s-o ai, trebuie să începi prin a o da.”

(Al. Vlahuță)

LEGILE LUI MURPHY ÎN ȘCOALĂ

Dilema profesorului:

Dacă-l las repetent nici anul viitor nu **scap de el**; dacă nu-l las își **CHIAMĂ ȘI PRIETENII LA NOI ÎN LICEU**.

Legea repetentului:

Dacă se pot face doi ani într-unul, **EU DE CE** n-aș face unul în **DOI**?

LEGEA ÎNTELEPCIUNII PROFESORULUI:

Orice profesor care spune de patru ori la rând că **NU** lasă corigenți, **va lăsa** cu siguranță cel puțin **unul**.

Legile șoptitului:

Posibilitatea de a spune că ai greșit când îți se șoptește este **direct proporțională** cu: **severitatea profesorului și numărul celor care îți șoptesc**.

Legea copiatului:

Indiferent că ai copiat sau nu, **distruge** orice dovezi că ai încercat.

LEGEA NOTELOR:

Notele mari le iei la obiectul la care **nu ai nevoie** de ele.

LEGILE RECREAȚIEI:

Dacă un profesor **ține o clasă în pauză**, următorul va veni la **FIX**. **LA SFÂRSITUL OREI** se va găsi mereu timp pentru a **ÎNCEPE** o **PROBLEMĂ** ce se **CONTINUĂ** și în **PAUZĂ**.

Profesorii au grijă ca și pauza mare să aibă tot **ZECE** minute, **BA BE!**

Dacă te **CONCENTREZI** asupra conținutului unei lecții, vei **uita titlul** respectivei lecții.

Dumnezeu nu bate cu **băta**... **măi ales de când s'a inventat CATALOGUL**.

A FI SAU A NU FI... PREZENT LA ORE, este dilema zilnică a elevului.

Timpul înseamnă bani... dar cu banii nu poți cumpăra **timpul**... însă poți cumpăra... **SCUTIRI**.

Fiecare eu steaua lui, însă unii au parte chiar de o **CONSTELATIE**.

În școală sunt **DOUĂ LUCRURI OMNIPREZENTE**: praful de cretă și funul de țigară.

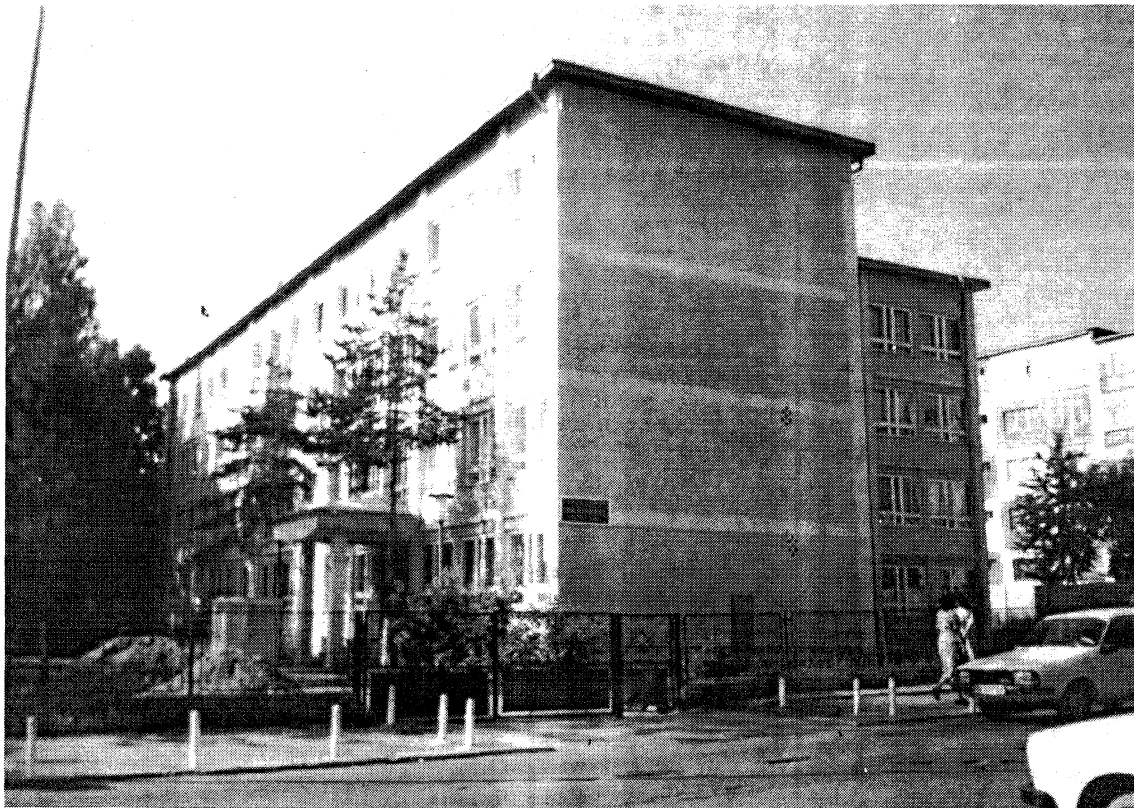
După, Oana Țurcan, a X-a E
Vlad - Mihai Istrate, a X-a E

Ciprian Onofreiciuc, a X-a E
Ani Tănăsuc, a XI-a G

CUPRINS

• <i>Eliza Paicu</i> , Speranțe și visuri.....	1
• ÎNCERCĂRI LITERARE	2
• INTERPRETĂRI LITERARE	)
<i>Camelia Moldovan</i> , Real și fantastic – sacru și profan.....	6
<i>Liviu Amarfei</i> , Între vis și realitate	8
• ENGLEZĂ	
<i>Eliza Paicu</i> , William Butler Yeats – <i>When you are old</i>	10
CN Tower – The worlds tallest building.....	11
<i>Florin Tecuceanu</i> , Westminter Abbey	12
• ECONOMIE	
<i>Gabriel Hacman</i> , Test	13
MATEMATICĂ	
<i>Călin Oanea</i> , Asupra unor relații de comutativitate	14
• INFORMATICĂ	
<i>Vasile Crăciun</i> , Mouse-ul	16
• GEOGRAFIE	
<i>Constantin Cocerhan</i> , <i>Alin Angheluță</i> , Eclipsa din 11 August 1999	18
• CHIMIE	
<i>Cristi Grădinaru</i> , Probleme	19
În emisfera sudică	21
• <i>Eliza Paicu</i> , O olimpiadă f.f. urgentă.....	22
Cum să faci un Curriculum Vitae	23
• <i>Irina Anghelache</i> , Adolescentul și nemulțumirile sale.....	24
• OPINIILE NOASTRE	
<i>Eliade Brădișteanu</i> , <i>Andrei Minea</i> , Interviu	26
• CODUL BUNELOR MANIERE	
<i>Eliza Paicu</i> , Telefonul	29
Fericirea și comportarea.....	30
• Legile lui Murphy în școală	31

Colectivul de redacție:

Eliza Paicu a XI-a G

Eliade Brădișteanu a XI-a G

Andrei Minea a XI-a G

Colectivul de sprijin:

prof. Călin Oanea

prof. Gabriel Hacman

prof. Mariana Samoilă

prof. Zenovia Artimon

prof. Aurica Pintilie

prof. Florin Tecuceanu

ing. George Palaghean

tehn. Dumitru Danileț

Cristina Lelcu a XI-a G

Gabriel Părău a XI-a G

Oana Andrieșei a X-a E

Alexandra Pavelescu a X-a E

Dragoș Csukat a X-a E

Ovidiu Ceaunică a XII-a G

Costel Hăpăianu a XII-a G

Lorin Scraba a X-a F

Tehnoredactare:

ing. Carolina Buculei

Daniel Roșu a XI-G

Coperta:

Flavius Prelipcean, absolvent

Cătălin Mândrilă, absolvent

Grafica:

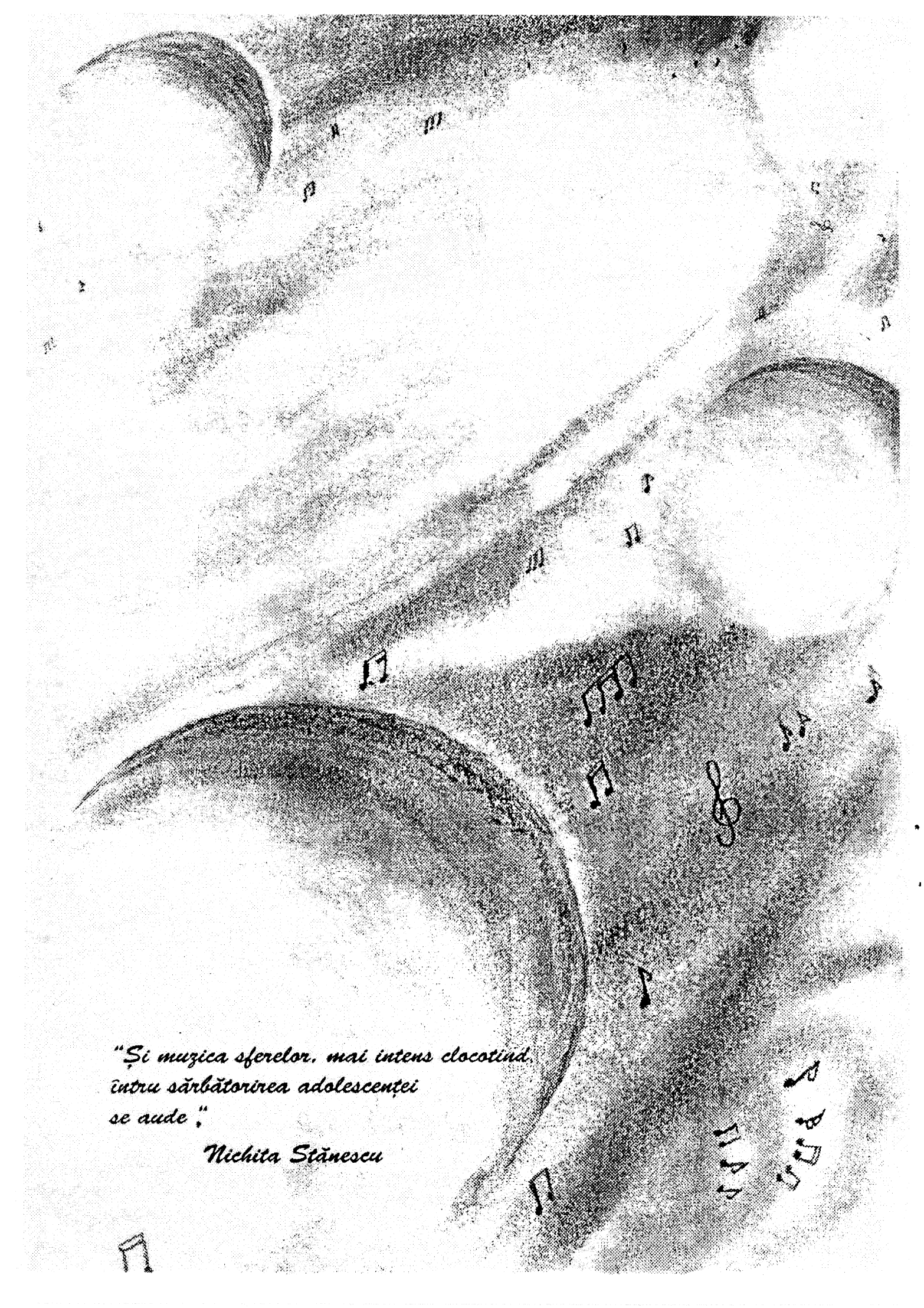
Otilia Ciot a X-a E

Sebastian Mânican a IX-a H

Coordonare: prof. Elena Axinte

Tipărit la S.C. POLIGRAF S.R.L. Suceava

*"Și muzica sferelor, mai intens clocotind,
întru sărbătorirea adolescenței
se aude."*

Nichita Stănescu